

Dyrkningsforsøg med Blandsæd til Modenhed 1899—1908.

Ved Fr. Hansen.

59. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Formaalet med Forsøgene har været at tilvejebringe Oplysning om, i hvilke Blandingsforhold de forskellige Korn- og Bælgsædarter skal saas for i moden Tilstand at give den største Afrøde.

Forsøgene, der er udførte paa Statens Forsøgsstationer ved Askov, Lyngby, Tystofte, Tylstrup, Vester Hassing og Aakirkeby, ved Askov og Vester Hassing baade paa Lerjord og Sandjord, falder i to Afsnit:

A. Forsøg med Blandinger af Korn og Bælgsæd sammenlignet med de enkelte Arter i Renbestand. Disse Forsøg er igen udførte i to femaarige Perioder, den første fra 1899 til 1903 og den anden fra 1904 til 1908.

B. Forsøg med forskellige Blandinger af Byg og Havre sammenlignet med Byg og Havre i Renbestand. De er udførte i Aarene 1899—1903.

Foreløbig Meddelelse om de første 5 Aars Forsøg med Blandinger af Korn og Bælgsæd er udsendt som 13. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur den 24. Juni 1904 (se Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 12. Bind, Side 83).

Nærværende Beretning er udarbejdet af Statskonsulent *Fr. Hansen* med Assistance af Landbrugskandidat *Josef Hansen*.

Bestyrerne ved Statens Forsøgsvirksomhed i Plantekultur.

Blandsædsdyrkingen omfattede i 1860erne kun nogle faa Procent af Landets samlede Kornareal. Men med den stærke Fremgang i Husdyrbruget og det aftagende Kornsalg i de følgende Aar er Blandsædsarealet vokset meget stærkt, saa det

nu udgør omkring ved $\frac{1}{7}$ af det samlede Kornareal. Men trods dette dyrkes de rene Kornarter i omtrent samme Omfang nu som i 60erne. Den stærke Tilvækst af Blandsædsarealet er delvis gaaet ud over de med rene Bælgsædarter dyrkede Arealer, idet disse, som det vil ses af Tabel 1, er gaaet tilbage til $\frac{1}{4}$ af det, de var i 60erne. Hovedparten af det til Blandsædsdyrkning inddragne Areal er dog kommet fra nyt Land, som er taget under Plov i de forløbne Aar. For hele Landet er i det nævnte Tidsrum optaget til Dyrkning i alt 885 000 Tdr. Ld. mere end i 60erne, og til Dyrkning af Blandsæd benyttes nu 263 000 Tdr. Ld. mere end i 60erne. I samme Tidsrum er Bælgsædsarealerne gaaet 50 000 Tdr. Ld. tilbage.

Tabel 1. Blandsæds- og Bælgsædsdyrkingen 1866—1907.
Antal Tusinde Tdr. Ld. dyrket med

Aar	Blandsæd			Bælgsæd			Korn i alt
	Øerne	Jylland	HeleLandet	Øerne	Jylland	HeleLandet	Hele Landet
1866	35	9	44	61	6	67	1762
1876	62	26	88	54	12	66	1911
1888	105	64	169	24	7	31	2079
1896	128	89	217	13	4	17	2110
1907	155	152	307	11	6	17	2035

Som det ses af Tabel 1, dyrkes der forholdsvis mere Blandsæd paa Øerne end i Jylland; men Stigningen af Blandsædsarealet er især foregaaet i Jylland, hvor det, som det ses af Tabel 2, i 1866 kun udgjorde 1 pCt. af det samlede Kornareal, medens det i 1907 udgjorde 13 pCt. Paa Øerne har Stigningen kun været fra 4 til 17 pCt. Samtidig er hele den stærkt aftagende Bælgsædsdyrkning udelukkende faldet paa Øerne.

Tabel 2. I Procent af det samlede Kornareal udgjorde

Aar	Blandsæden			Bælgsæden		
	Øerne	Jylland	Hele Landet	Øerne	Jylland	Hele Landet
1866	4.2	1.0	2.5	7.1	0.7	3.8
1876	7.0	2.6	4.6	6.1	1.2	3.4
1888	11.5	5.5	8.1	2.7	0.6	1.5
1896	14.2	7.4	10.8	1.4	0.3	0.8
1907	17.7	13.1	15.1	1.3	0.5	0.8

Af Arealopgørelsen for 1907 fremgaar det ogsaa, at der i Jylland benyttes meget mere Blandsæd med Bælgsæd end paa Øerne. Paa Øerne udgjorde Blandsæd med Bælgsæd i 1907 24.5 pCt. af samtlige Blandsædsarealer, men i Jylland 29.8 pCt. og for hele Landet 27.2 pCt. — Ved tidligere Arealopgørelser er der ikke skelnet mellem Blandsæd med og Blandsæd uden Bælgsæd, saa dette Forhold lader sig ikke belyse længere tilbage.

I den efterfølgende Beretning er først gjort Rede for: A. Dyrkningsforsøgene med Byg, Havre og Bælgsæd, dels i Renbestand og dels i Blanding 1899—1908, dernæst for B. Forsøgene med Byg og Havre dels i Renbestand og dels i Blanding. Under første Afsnit er givet en kort Oversigt over Varme- og Nedbørsforholdene samt almindelige Bemærkninger om Høstudfaldet, som er fælles for begge Forsøgsafsnit. Resultaterne fra de enkelte Stationer er behandlet hver for sig i begge Afsnittene, ligesom der til Slut er givet en sammentrængt Oversigt over Resultaterne fra samtlige Stationer.

Materialet fra Tylstrup har paa Grund af Uensartethed ikke kunnet lade sig samarbejde med det øvrige, det samme gælder for Aakirkeby, hvor der er benyttet andre Blandinger end ved de andre Stationer.

Side 525 er givet en sammentrængt Oversigt over Eftervirkningen af de forskellige Blandinger med og uden Bælgsæd som Forfrugt og paa Side 528 en Slutningsbemærkning om Resultaternes Betydning til Belysning af Blandsædsdyrkningen i Almindelighed.

Sluttelig følger Tabellerne over de enkelte Aars Høstudbytte som Bilag til Beretningen.

A. Forsøgene med Blandinger af Korn og Bælgsæd 1899—1908.

Formaalet har, som nævnt, været at belyse Forholdet mellem Høstudbyttet af Havre, Byg, Ærter, Hestebønner og Fodervikker, dels dyrket i Renbestand og dels i Blanding.

De prøvede Blandinger har været følgende, angivet ved Udsædsmængden pr. Td. Ld.:

Blanding

Nr.

1. 200 Pd. 2rd. Byg
2. 200 Pd. Havre
3. 150 Pd. — 50 Pd. Byg
4. 150 Pd. — 50 Pd. — 35 Pd. Snedinge-Ært 15 Pd. Foder-
vikke
5. 100 Pd. — 50 Pd. — 75 Pd. — — 25 Pd. —
6. 75 Pd. — 30 Pd. — 125 Pd. — — 30 Pd. —
7. 150 Pd. — 50 Pd. — 35 Pd. Glænø-Ært 15 Pd. —
8. 100 Pd. — 50 Pd. — 75 Pd. — — 25 Pd. —
9. 75 Pd. — 30 Pd. — 125 Pd. — — 30 Pd. —
10. 275 Pd. Snedinge-Ært
11. 300 Pd. Glænø-Ært
12. 300 Pd. Hestebønner
13. 225 Pd. — 75 Pd. Glænø-Ært
14. 250 Pd. — 50 Pd. — —
15. 275 Pd. — 25 Pd. — —

Paa Askov Sandmark har i den første Forsøgsperiode, 1899—1903, Blandingerne Nr. 4, 14 og 15 været udeladte, men i samme Tidsrum har der været medtaget Fodervikke (Udsæd 200 Pd.).

I sidste Periode har Blandingerne med Snedinge-Ært og Snedinge-Ærter i Renbestand, Nr. 4, 5, 6 og 10, ikke været med i Forsøgene, idet Erfaringerne fra første Forsøgsperiode havde vist, at Snedinge-Ært ikke egnede sig til Dyrkning i Blanding med Kornarterne, da den altid modnedes før disse. Paa Askov Sandmark har desuden Blanding Nr. 15 været udeladt paa Grund af Mangel paa Plads.

Ved Aakirkeby begyndte Forsøgene først i 1905, og der er ikke anvendt de samme Blandinger som ved de øvrige Stationer.

Blandingerne har dør været følgende:

- Blanding Nr. 1. 100 Pd. Havre, 100 Pd. Byg
- — 2. 100 Pd. — 100 Pd. Glænø-Ært
- — 3. 300 Pd. Glænø-Ært
- — 4. 350 Pd. Hestebønner
- — 5. 150 Pd. — 100 Pd. Glænø-Ært.

Som Udsæd har som Regel været benyttet Prentice-Byg og Dansk Havre.

Varme- og Nedbørsforholdene.

I Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 14. Bind, Side 121—24, og 16. Bind, Side 199 (19. og 40. Beretning fra Statens Forsøgsvirksomhed i Planteavl) findes en Oversigt over Varme og Nedbør ved alle Forsøgsstationer i de Aar, disse Forsøg omfatter, og hvortil henvises.

Hertil skal kun føjes nogle korte Bemærkninger om Vejr- ligets Hovedkarakter samt dets Indflydelse paa Vækstforholdene i de enkelte Forsøgsaar.

1899 havde lidt over normal Varme, navnlig var Juli og August meget varme. Nedbøren var lille, særlig i Juni. Afgrøderne smaa.

1900. April og Maj var kolde; de senere Maaneder bragte rigelig Varme. Nedbøren var ved Askov og Lyngby under det normale. Blandsæden voksede godt til overalt.

1901. Temperaturen høj, dog var Juni kold med megen Nedbør. Nedbøren var ved Lyngby over, ved de andre Stationer under det normale. Ved Lyngby og Vester Hassing Lermærk var Høstudbyttet godt, ved de andre Stationer kun lille.

1902. April og Maj var kolde, April med lidt, Maj med megen Regn. Sommerens Gennemsnitsvarme var lav med over normal Nedbør ved Askov, men omkring det normale ved de andre Stationer. Høsten jævn stor.

1903. April var kold og regnfuld, Maj derimod varm og tør. Juni havde normal Varme, Juli og navnlig August var kolde. Sommerens Nedbør var over det normale. I Juli faldt ved Askov 171 mm Regn. Blandsæden gav et godt Udbytte.

1904. April var meget varm, i Askov og Vester Hassing med stor, paa Øerne med under normal Nedbør. Sommer-temperaturen var over det normale, men vekslede i de enkelte Maaneder. Nedbøren var meget lille, i August dog nogenlunde rigelig. I Juli faldt i Askov 7, i V. Hassing 3 mm Regn. — Kærneudbyttet omkring ved Middel, Halmudbyttet lille.

1905 var April kølig, de andre Sommermaaneder varme. Regnmængden var stor, i Maj dog langt under det normale. Vester Hassing afveg dog noget derfra, idet Nedbøren der i Maj, Juni og Juli var lille, medens August havde meget rigelig Regn.

1906. Temperaturen var over, Nedbøren derimod under

det normale. August havde dog en meget stor Nedbør. Udbyttet af Blandsæd var lille.

1907. Temperaturen var i alle Maaneder lav. Nedbøren var lille i April, og ved Askov ogsaa i Juli, ellers omtrent normal. Udbyttet af Blandsæden var over Middel.

1908. Temperatur og Nedbør omtrent normal. Ved Askov var Juli og August dog fugtige, ved Tylstrup derimod meget tørre. Høstudbyttet middelstort.

Forsøgene paa Askov Lermark.

Dyrkningsforholdene.

Jorden er let Lermuld med noget kold, sandblandet og stenet Lerundergrund.

Tabel 3. Forfrugt og Gødskning.

Askov Lermark.

Aar	Forfrugt	Gødning til Forfrugten	Gødning til Blandsæden
1899	Runkelroer	30 000 Pd. Staldgødning	Ingen
1900	Sneglebælg og Græs	12 000 Pd. Ajle	Ingen
1901	Lucerne og Græs	23 000 Pd. Ajle	200 Pd. 18 % Superfosfat
1902	Vikkehavre	Ingen	Ingen
1903	Rug	26 000 Pd. Staldgødning, 15 000 Pd. Ajle, 200 Pd. 18 % Superfosfat	Ingen
1904	Rug til Grønfoder, derefter Turnips	20 000 Pd. Staldgødning, 10 000 Pd. Ajle, 18 Læs havarerede Oliekager, 9000 Pd. Ajle	Ingen
1905	2. Aars Kløver og Græs	14 000 Pd. Ajle	20 000 Pd. Staldg., 13 000 Pd. Ajle
1906	Kartofler	18 000 Pd. Staldg., 100 Pd. Chilisalpeter	400 Pd. Kainit, 200 Pd. 18 % Superfosfat
1907	1. Aars Kløver og Græs	14 000 Pd. Ajle	300 Pd. Kainit, 300 Pd. Thomassl., 4000 Pd. Kalk
1908	1. Aars Kløver og Græs	13 000 Pd. Ajle	18 000 Pd. Ajle

Markerne har med Undtagelse af 1903 og 1906 faaet en almindelig Efteraarspløjning til 7—8 Tom. Dybde. Grønjorden er reolpløjet. I 1903 og 1906 er Pløjningen først foretaget i Foraaret. Foraarsbehandlingen har bestaaet i en tidlig Letharvning og Slæbning og senere Harvning med sværere Harver.

Sæden er bredsaaet og pløjet ned med Haandplov. De sidste 6 Aar er dog Hestebønner og Blandingerne af Hestebønner og Ærter radsaaede med 12 Tom. mellem Rækkerne, idet Jorden er kammet op med Haandplov, og Sæden derefter saaet, hvorefter Furerne er jævuede.

Parcelstørrelsen har været $\frac{1}{200}$ Td. Ld., og der har været anvendt 4 Fællesparceller.

Saatiden for samtlige Blandinger har bevæget sig mellem $\frac{8}{4}$ og $\frac{6}{5}$, gennemsnitlig $\frac{25}{4}$.

Høstdatoen faldt for Byg og Havre mellem $\frac{8}{8}$ og $\frac{19}{9}$, gennemsnitlig $\frac{27}{8}$

— — — Korn + Bælgsæd — $\frac{8}{8}$ og $\frac{19}{9}$, gennemsnitlig $\frac{28}{8}$

— — — Snedinge-Ært — $\frac{7}{8}$ og $\frac{15}{9}$, gennemsnitlig $\frac{23}{8}$

— — — Glænø-Ært — $\frac{9}{8}$ og $\frac{19}{9}$, gennemsnitlig $\frac{29}{8}$

— — — Hestebønner + Ærter mellem $\frac{9}{8}$ og $\frac{2}{10}$, gennemsnitlig $\frac{3}{9}$.

Optegnelser om Væksten. 1899. Blandsæden kom jævnt og ensartet op, men blev i Løbet af Sommeren trykket stærkt af Tørken, enkelte Partier af Marken led mere end andre.

1900. Plantebestanden jævnt ensartet og god, men trykket en Del af Tørken.

1901. Afgrøden i god kraftig Vækst fra Foraaret, men trykket en Del af Tørken hen i Sommeren.

1902. En meget smuk Afgrøde af Kornarterne og Blandingerne. Ærterne mindre gode, da de var voksede saa stærkt, at de raadnede i Bunden.

1903. Meget kraftig Vækst, navnlig var Bælgplanterne groede meget stærkt til.

1904. Kun en jævn god Afgrøde. Plantebestanden tynd, hvor der var saaet mange Bælgplanter. Hestebønnerne standsede i Væksten af Tørke og ødelagte af Lus og Blærefod.

1905. Bælgplanterne groede godt til (Hestebønner i Mandshøjde), men svagt angrebne af Bladrandbiller. Ærter og Vikker i Blandingerne noget grønne ved Høst. En smuk Afgrøde.

1906. I Forsommeren stod Afgrøden meget frodig, men Tørke fra midt i Juni standsede Væksten. Havre og Byg stod meget tæt. Hestebønnerne blev efter Afbloomstringen en Del angrebne af Skimmelsvampe.

1907. Alle Blandingerne var groede meget kraftig til, særlig Bælgplanterne i Blandingerne, men de var ikke modne ved Høsten, Havre og Byg derimod stærkt modne. En stor og smuk Afgrøde.

1908. Væksten var meget kraftig, Hestebønnerne dog med tynd Bestand og svagt angrebne af Lus. Ærterne var ved Høsten ikke modne i Toppen, men begyndte at raadne i Bunden.

Resultaterne af Forsøgene.

Tabel 4 viser Gennemsnitsudbyttet af de enkelte Blandinger i de to Forsøgsperioder.

Tabel 4. Udbytte af Blandsæd til Modenhed.

Askov Lermark.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	1899—1903			1904—1908		
		Ctn. pr. Td. Ld.		pCt.	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt.
		Kærne	Halm	Kærne	Kærne	Halm	Kærne
1	200 Pd. 2rd. Byg	19.7	29.6	39.9	31.1	39.1	44.3
2	200 Pd. Havre	23.6	38.5	37.9	29.4	43.8	40.2
3	150 Pd. — 50 Pd. Byg	22.9	35.8	39.0	30.7	43.4	41.4
4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Snedinge-Ært, 15 Pd. Vikker..	25.4	42.6	37.4			
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker..	26.8	44.9	36.9			
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker..	26.7	44.2	37.7			
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glæno-Ært, 15 Pd. Vikker....	25.7	44.6	36.5	33.5	47.2	41.5
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glæno-Ært, 25 Pd. Vikker....	27.8	45.2	37.7	31.5	45.5	40.9
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glæno-Ært, 30 Pd. Vikker....	27.8	48.7	36.8	30.8	45.4	40.4
10	275 Pd. Snedinge-Ært	21.9	40.8	35.0			
11	300 Pd. Glæno-Ært	25.6	37.9	40.3	25.2	46.9	35.0
12	300 Pd. Hestebønner	22.5	30.9	42.1	28.7	50.1	36.4
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glæno-Ært	24.8	37.4	39.9	30.9	51.8	37.4
14	250 Pd. Hestebønner, 50 Pd. Glæno-Ært	24.1	36.8	39.9	31.6	50.6	38.5
15	275 Pd. Hestebønner, 25 Pd. Glæno-Ært	23.7	33.7	41.1	31.1	47.4	39.6

Udbyttet er i det hele større i sidste end i første Periode, især gælder dette for Kornarternes og Hestebønnernes Vedkommende. Aarsagen hertil maa antagelig for største Delen

søges i, at der i sidste Periode er givet Gødning til Forsøgs-afgrøden. Det er især Bygafgrøderne, som er stegne saa stærkt. Udbyttet af Blandingen af Byg og Havre staar i begge Perioder mellem Udbyttet af de to Arter i Renbestand. Kornarterne i Renbestand har gennemsnitlig givet omtrent samme Udbytte som Bælgplanterne i Renbestand, i første Periode lidt mindre, i anden lidt større end disse. Men begge har de givet noget (5—2 Ctn. Kærne og 11—2 Ctn. Halm) mindre end Blandingerne af Korn og Bælgsæd.

Blandingerne med Glænø-Ært, Nr. 7, 8 og 9, har givet det højeste Udbytte i begge Perioder. Blanding Nr. 7 med den mindste Mængde Ærter i Udsæden har noget lavere Udbytte i første Periode end de andre Blandinger med Glænø-Ært, men denne Forskel hidrører især fra et enkelt Aar, 1903, da denne Blanding gav usædvanlig lidt. Aarsagen hertil kan ikke udredes. — Blandingerne med Snedinge-Ært, Nr. 4, 5 og 6, har i første Periode givet ca. 1 Ctn. Kærne og 2 Ctn. Halm mindre pr. Td. Ld. end Blandingerne med Glænø-Ærter. Blandingerne af Hestebønner og Glænø-Ærter har givet nok saa stort Udbytte som Gennemsnittet af de samme Arter i Renbestand. Glænø-Ært gav 1899—1903 et ret højt Udbytte, men er i sidste Periode forholdsvis langt nede, medens omvendt Hestebønner staar lavt i første og højt i sidste Periode.

Afgrødernes Størrelse er meget store Svingninger underkastede fra Aar til andet, især gælder dette de rene Bælgplanter og Bygget. At Vejrliget for en meget stor Del er Aarsag til disse Svingninger, er utvivlsomt. Men noget bestemt Forhold mellem Vejret og Udbyttet er det dog vanskeligt at udlede af disse Forsøg. Sommeren 1900 var saaledes tør og trykkede Plantebestanden en Del, men trods det gav Glænø-Ært et meget stort Udbytte, 41 Ctn. Kærne pr. Td. Ld., 1904 var ligeledes tør og trykkede Plantebestanden, saa Udbyttet gik ned til 19 Ctn. Kærne. 1907 var noget vaad (især i Juni), saa Ærterne blev ikke modne og gav kun 17 Ctn. Kærne, 1905 og 1908 var ligeledes vaade (især Juli og August), saa Ærterne opnaaede ikke Modenhed, men trods dette gav de 29 Ctn. Kærne eller noget over Middeludbytte. Hestebønnerne har i nogle Aar fulgt Ærterne i Udvikling, i andre Aar er de gaaet lige paa tværs af disse, hvilket for en Del kan forklares

ved, at de hjemsesøges af andre Fjender end Ærterne, bl. a. forskellige Bladlusarter.

Svingningernes Størrelse og dermed Blandingens eller Artens Dyrkningssikkerhed vil delvis ses af Tabel 5.

Tabel 5. Oversigt over Svingningerne i Udbyttet.
Centner Kærne pr. Td. Ld.

Askov Lermark.

	Bl. 1 Byg	Bl. 2 Havre	Bl. 8 Blanding af Korn, Glænø-Ært og Vikker	Bl. 11 Glænø- Ært	Bl. 12 Heste- bønner	Bl. 14 Hestebøn- ner + Glænø- Ært
Højest Udbytte.....	40.6	37.1	42.6	41.2	49.1	51.8
Lavest Udbytte.....	14.0	17.8	21.4	17.0	8.8	13.1
Forhold mellem højest og lavest.....	100:34	100:48	100:51	100:41	100:17	100:26

For Glænø-Ærtens Vedkommende er det laveste Udbytte 59 pCt. under det højeste, for Hestebønner er det tilsvarende Tal 83, de kan i enkelte Aar give et meget stort Udbytte, men i andre Aar svigter de helt. Noget større Sikkerhed byder en Blanding af Hestebønner og Glænø-Ærter, bedst i den Henseende er dog en Blanding af Kornarterne med Bælplanter.

Det ses af Tabel 6, at Bælgsæden har været mindre rigelig repræsenteret i Blandingerne i sidste end i første Periode. Samtidig har ogsaa de rene Ærter givet et forholdsvis mindre Udbytte, saa den mindre Mængde i Blandingerne i sidste Periode maa vel skyldes visse for Ærterne mindre gunstige Vækstforhold eller muligvis de bedre Vækstvilkår for Kornsorterne, navnlig den stærkere Gødskning.

Indholdet af Bælgsæd i Afgrøderne efter de forskellige Blandinger stiger vel med det større Indhold i Saasæden, men ikke i samme Forhold som i denne. Af Udsæden i Blanding 7 er de 20 pCt. Bælgsæd, men af Afgrøden 33 pCt. i første og 19 i anden Periode. I Blanding 8 er 40 pCt. af Udsæden Bælgsæd, af Afgrøden henholdsvis 48 og 32 pCt. i de to Perioder. I Blanding 9 er de tilsvarende Tal 60 pCt. i Udsæden og 59 og 46 pCt. i Afgrøden. Det ses, at i Forhold til Bælgsæden i Udsæden er der en større Mængde i Afgrøden efter en lille end efter en stor Udsæd.

Tabel 6. Kærneudbyttets Sammensætning,
angivet i Procent.

Askov Lermark.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	1899—1903					1904—1908				
		Havre	Byg	Ærter	Vikker	Heste- bønner	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Heste- bønner
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg.....	76	24				71	29			
4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Snedinge-Ært, 15 Pd. Vikker..	51	15	20	14						
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker..	39	14	34	13						
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker..	33	10	46	11						
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glænø-Ært, 15 Pd. Vikker....	53	14	22	11		57	24	11	8	
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glænø-Ært, 25 Pd. Vikker....	38	14	36	12		42	26	19	13	
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glænø-Ært, 30 Pd. Vikker....	32	9	48	11		37	17	31	15	
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glænø-Ært.....			66	34			62		38	
14	250 Pd. Hestebønner, 50 Pd. Glænø-Ært.....			51	49			54		46	
15	275 Pd. Hestebønner, 25 Pd. Glænø-Ært.....			34	66			45		55	

Forholdet mellem Bælgsæd i Udsæd og Afgrøde er stærkt varierende fra Aar til andet. Indholdet af Bælgsæd i Høsten i de tre nævnte Blandinger har saaledes et enkelt Aar, 1904, været nede paa henholdsvis 5, 12 og 22 pCt. og Aaret forud var Indholdet henholdsvis 68, 81 og 87 pCt. Bælgsæd.

Desuden viser Tabel 6, at Ærterne i Blanding med Hestebønner vokser forholdsvis meget stærkere til, end naar de er blandede med Korn. I Blanding 14 er der saaledes knap 17 pCt. Ærter i Udsæden, medens de i Afgrøden udgør over 50 pCt.

Forsøgene paa Askov Sandmark.

Dyrkningsforholdene.

Jorden er meget let og tør Sandjord med Sandunderlag.

Forfrugten har fra 1899 til 1905 været Rug, fra 1906 til 1908 Rug i det halve og Vinterbyg i det halve Skifte. Der

har været givet 22 500 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. til Forfrugten men ingen Gødning til Forsøgsafgrøden.

Jordbehandlingen har bestaaet i Skrælplojning, Tromling og Pløjning til 7—8 Tom. om Efteraaret. Om Foraaret er der kun harvet med Letharve, og Sæden er dækket med Haandplov, hvorefter der er ringtromlet.

Fællesparcellernes Antal var i første Periode 3, i anden 4, Størrelsen $\frac{1}{200}$ Td. Ld.

Saanningen er foregaaet paa samme Maade som paa Lermarken ved Bredsaaning af Korn og Blandinger og Radsaaning af Hestebønner og Blandingerne af Hestebønner og Ærter.

Saatiden for samtlige Blandinger har bevæget sig mellem $\frac{8}{4}$ og $\frac{21}{4}$, gennemsnitlig $\frac{14}{4}$.

Høstdatoen faldt for Byg og Havre mellem $\frac{31}{7}$ og $\frac{6}{9}$, gennemsnitlig $\frac{14}{8}$

— — — Korn + Bælgsæd — $\frac{31}{7}$ og $\frac{8}{9}$, gennemsnitlig $\frac{15}{8}$

— — — Snedinge-Ært — $\frac{31}{7}$ og $\frac{4}{9}$, gennemsnitlig $\frac{13}{8}$

— — — Glænø-Ært — $\frac{31}{7}$ og $\frac{14}{9}$, gennemsnitlig $\frac{15}{8}$

— — — Hestebønner + Ærter mellem $\frac{31}{7}$ og $\frac{18}{9}$, gennemsnitlig $\frac{20}{8}$.

Saatiden saavel som Høstdatoerne er gennemgaaende faldet 10—14 Dage tidligere end paa Lermarken.

Optegnelser om Væksten. 1899 var Bælgplanterne groede godt til i Renbestand, derimod daarligt i Blandingerne. Ved Høsten var Havre og Byg tvemodnet, men Bælgplanterne overmodne.

1900. Afgrøden var vokset fortrinligt til, Bælgplanterne dog mindre fremtrædende. De rene Ærter, navnlig Glænø-Ærter, var stærkt angrebne af Bladlus.

1901. Snedinge-Ært blev standset i Væksten af Tørke og modnedes for hurtigt. Hestebønnerne i Blandingerne noget grønne ved Høst, men Ærterne stærkt modne.

1902. Byg og Havre stod daarligt baade i Blandingerne og i Renbestand. Bælgplanterne var derimod groede godt til. Ærterne var angrebne af Bladlus, saa Modningen blev fremmet stærkt derved. Vikkerne angrebne af Rust.

1903. En usædvanlig god Afgrøde. Vikkerne dog stærkt angrebne af Rust og Hestebønnerne lidt af Bladlus.

1904. Planterne kom godt op. Men den langvarige Tørke bevirkede, at Afgrøden blev meget lille. Ærterne i Blanding blev næsten ikke til noget. Alt, med Undtagelse af Hestebønner, stærkt modent.

1905. Alt stod smukt. Bygget var lidt angrebet af Meldug, Vikkerne noget grønne ved Høst.

1906. Blandsæden kom smukt op. Bygget var noget angrebet af Smælderlarver. Fra midt i Juni til midt i Juli blev Afgrøden, navnlig Bælplanterne, trykket meget stærkt af Tørke. Væksten var paa de enkelte Parceller jævn men med stor Uoverensstemmelse mellem Fællesparcellerne.

1907. Meget smuk og jævn Vækst. Ærterne og særlig Vikkerne i Blandingerne grønne ved Høst.

1908. Blandsæden spirede godt, men den led meget af en Tørkeperiode fra midt i Juni. Ved Høst stod Afgrøden noget ujævnt, kort i Straaet, men dog ensartet moden.

Resultaterne af Forsøgene.

Gennemsnitsudbyttet vil fremgaa af Tabel 7, i hvilken der ligesom for Lermarkens Vedkommende er skelnet mellem de to Perioder.

Tabel 7. Udbytte af Blandsæd til Modenhed.

Askov Sandmark.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	1899—1903			1904—1908		
		Ctn. pr. Td. Ld.		pCt.	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt.
		Kærne	Halm		Kærne	Halm	Kærne
1	200 Pd. 2rd. Byg	11.0	15.1	42.1	14.4	21.4	40.2
2	200 Pd. Havre	12.8	16.4	43.8	13.7	22.2	38.2
3	150 Pd. — 50 Pd. Byg	13.5	17.5	43.5	13.8	21.5	39.1
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker...	17.7	23.8	42.7	—	—	—
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker...	19.3	26.0	42.6	—	—	—
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glæne-Ært, 15 Pd. Vikker....	17.1	24.0	41.6	15.9	23.8	40.1
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glæne-Ært, 25 Pd. Vikker....	17.9	25.3	41.4	16.2	25.0	39.8
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glæne-Ært, 30 Pd. Vikker....	19.7	27.5	41.7	16.4	25.4	39.2
10	275 Pd. Snedinge-Ært.....	21.6	29.1	42.6	—	—	—
11	300 Pd. Glæne-Ært.....	22.5	30.9	42.1	15.7	25.8	37.8
12	300 Pd. Hestebønner.....	14.7	17.5	45.7	9.5	14.1	31.8
13	225 Pd. Hesteb., 75 Pd. Glæne-Ært	19.8	25.1	43.5	13.4	20.7	39.8
14	250 Pd. — 50 Pd. — —	—	—	—	12.7	20.8	38.5
16	200 Pd. Fodervikker	14.4	28.0	33.9	—	—	—

Forholdet paa denne Mark er ligesom paa Lermarken, at de rene Kornarter, især Bygget, har givet noget højere Udbytte (1—3 Ctn. Kærne og ca. 6 Ctn. Halm) i sidste Forsøgsperiode end i første, skønt Gødskningen her har været ens i begge Perioder. Derimod har Blandingerne af Korn og Bælgsæd og Ærterne i Renbestand her været de rene Kornarter langt mere overlegne end paa Lermarken. I første Periode har Blandingerne saaledes givet 6 Ctn. og Ærterne 10 Ctn. Kærne mere pr. Td. Ld. end Kornarterne i Renbestand. Men i anden Periode er Forskellen kun 2 og 1 Ctn. — Den store Forskel i Udbyttet af Ærterne i Renbestand i de to Perioder skyldes navnlig Aarene 1904 og 1906, da Tørken ødelagde Ærterne pletvis, medens Blandingerne og Kornet led mindre, selv om de blev sat meget tilbage i Vækst. 1906 var der tillige stor Uoverensstemmelse mellem Fællesparcellerne i Ærter og Hestebønner, mindre for Blandingerne, medens Overensstemmelsen mellem Fællesparcellerne med Havre og Byg var ret god. Hvis man vilde lade et saadant Aar ude af Betragtning paa Grund af den nævnte Uoverensstemmelse, vilde det bedre noget paa de rene Bælgplanters Ydeevne i Forhold til Korn, men man vilde derved stille Bælgplanterne for gunstigt, idet saadanne Uregelmæssigheder i Udbyttet er almindelige i Aar som 1906. Man er nødt til at regne med dem.

Blandingerne med Glænø-Ært og Glænø-Ært i Renbestand har givet det største Udbytte baade af Kærne og Halm, Hestebønner og Kornarterne i Renbestand derimod det mindste.

De enkelte Blandingers Variationer i Ydelse eller deres Dyrkningssikkerhed vil kunne ses af Tabel 8.

Tabel 8. Oversigt over Svingningerne i Udbyttet.

Centner Kærne pr. Td. Ld.

Askov Sandmark.

	Bl. 1 Byg	Bl. 2 Havre	Bl. 8 Blanding af Korn, Glænø-Ært og Vikker	Bl. 11 Glænø- Ært	Bl. 12 Heste- bønner	Bl. 13 Hestebøn- ner + Glænø- Ært
Højest Udbytte	17.8	18.8	25.3	35.7	22.6	33.0
Lavest Udbytte	6.5	7.2	12.7	11.4	6.0	8.4
Forhold mellem højest og lavest	100:37	100:38	100:50	100:32	100:26	100:25

Udbyttetallene er, som det ses, meget stærkt svingende, dog mindst for Blandinger med Glænø-Ærter, medens de enkelte Arter i Renbestand har været meget usikre, Bælgplanterne mest.

Et Udbytte paa 6 Ctn., som Hestebønne er gaaet ned til i 1906, giver kun 3 Ctn. til Betaling for Arbejde m. m. Selv med Byg stiller det sig dog forholdsvis bedre, idet der efter Fradrag af Saasæden er et Overskud paa 4.5 Ctn. til Dækning af Driftsudgifter det Aar (1902), da Udbyttet er lavest. Glænø-Ært viser sig trods det lave Forholdstal for mindste Udbytte dog forholdsvis sikker paa denne Jord, idet dens laveste Udbytte, 11.4 Ctn., kun ligger 1.3 Ctn. under Byggets og 1.9 Ctn. under Havrens Gennemsnitsudbytte for alle 10 Forsøgsaar. At der dog for Ærterne bliver en Svingning paa 68 pCt. skyldes, at Udbyttet i enkelte Aar er gaaet meget højt op — til det dobbelte af Byggets højeste Ydelse. Men Bygget har ogsaa baade her og paa Lermarken givet et forholdsvis meget lille Udbytte i første Periode.

Tabel 9. Kærneudbyttets Sammensætning,
angivet i Procent.

Askov Sandmark.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	1899—1903					1904—1908				
		Havre	Byg	Ærter	Vikker	Hestebønner	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Hestebønner
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg.	82	18				69	31			
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker..	34	19	37	10						
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker..	32	15	45	8						
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glænø-Ært, 15 Pd. Vikker.	49	17	24	10		55	26	9	10	
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glænø-Ært, 25 Pd. Vikker.	35	17	37	11		43	29	16	12	
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glænø-Ært, 30 Pd. Vikker.	29	13	47	11		42	22	25	11	
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glænø-Ært.			78		22			75		25
14	250 Pd. Hestebønner, 50 Pd. Glænø-Ært.							64			36

Forholdet mellem Bælgssæd og Korn i Blandingerne er omtrent det samme som paa Lermarken. I sidste Periode er Bælgssædsmængden dog endnu mindre i Blanding 8 og 9 end Tilfældet var der. De samme Forhold, som har bevirket, at Ærterne er groede daarligere paa Lermarken i sidste end i første Periode, maa antages ogsaa at have været til Stede paa Sandmarken. Men da her ikke er gødet stærkere i sidste end i første Periode, maa det nærmest antages at være Vejret, som har øvet denne Indflydelse.

Forsøgene ved Lyngby.

Dyrkningsforholdene.

Jorden er let lermuldet med gruset, sandblandet Lerunderlag.

Forfrugt og Gødskning har været vekslende. Tabel 10 giver en Oversigt derover.

Tabel 10. Forfrugt og Gødskning.

Lyngby.

Aar	Forfrugt	Gødning til Forfrugten	Gødning til Blandsæden
1899	Byg	200 Pd. Chilisalp., 200 Pd. 18 % Superf., 400 Pd. Kainit	Ingen
1900	Ærter	Ingen	Ingen
1901	Rug	Ingen	Ingen
1902	Hesteb. og Ærter	Ingen	Ingen
1903	Rug	Kunstgødning	Ingen
1904	Rug	200 Pd. 18 % Superf.	Ingen
1905	Havre	Staldgødning	100 Pd. Chilisalp., 200 Pd. 18 % Superf., 100 Pd. 37 % Kaligødning
1906	Kartofler	200 Pd. Chilisalp., 200 Pd. 18 % Superf., 200 Pd. 37 % Kaligødning	100 Pd. Chilisalp., 200 Pd. 18 % Superf., 100 Pd. 37 % Kaligødning
1907	Kartofler	Staldgødning	200 Pd. Chilisalp., 200 Pd. 18 % Superf., 200 Pd. 37 % Kaligødning
1908	Rodfrugter	Kunstgødning	200 Pd. Chilisalp., 200 Pd. 18 % Superf., 200 Pd. 37 % Kaligødning

Jorden har faaet almindelig Efteraars- og Foraarsbehandling.

Sæden er hvert Aar saaet i bekvem Jord. I 1903 faldt

der dog umiddelbart efter Saaningen og før Nedbringningen en stærk Snebyge, som gjorde Jorden meget vaad og æltet.

I de første 6 Aar har Sæden været bredsaaet, i de sidste 4 radsaaet paa den for Bælgsæden tidligere omtalte Maade med 8 Tom. mellem Rækkerne, Hestebønnerne dog med vekslende Afstand, fra 10 til 16 Tom.

Fællesparcellernes Antal har været 4 à $\frac{1}{200}$ Td. Ld. (enkelte Aar $\frac{1}{100}$).

Saatiden for samtlige Blandinger har bevæget sig mellem $\frac{11}{4}$ og $\frac{28}{4}$, gennemsnitlig $\frac{19}{4}$.

Høstdatoen faldt for Byg og Havre mellem $\frac{28}{7}$ og $\frac{2}{9}$, gennemsnitlig $\frac{15}{8}$

— — — Korn + Bælgsæd — $\frac{28}{7}$ og $\frac{2}{9}$, gennemsnitlig $\frac{17}{8}$

— — — Snedinge-Ært — $\frac{22}{7}$ og $\frac{16}{8}$, gennemsnitlig $\frac{6}{8}$

— — — Glænø-Ært — $\frac{27}{7}$ og $\frac{8}{9}$, gennemsnitlig $\frac{18}{8}$

— — — Hestebønner + Ærter mellem $\frac{3}{8}$ og $\frac{23}{9}$, gennemsnitlig $\frac{25}{8}$.

Optegnelser om Væksten. 1904 spirede Bælgsæden meget daarligt og udviklede sig slet.

1905 blev Forsøget udført paa en lidt uensartet Jord, hvorfor Overensstemmelsen mellem Fællesparcellerne ikke var saa god, som det kunde ønskes.

1907. Spiringen var god. Udviklingen i høj Grad forskellig for de enkelte Bestanddele i Blandingerne. Ærterne udviklede sig yderst slet og gav Misvækst, Hestebønnerne og Havren derimod særdeles godt.

1908 var Spiringen god. Udviklingen i Sommerens Løb god, undtagen for Ærterne.

Resultaterne af Forsøgene.

Den ret store Forskel paa de forskellige Kornarters og Blandingers Ydelse i de to Perioder (se Tabel 11) hænger bl. a. sammen med Gødningsforholdene, idet der slet ingen Gødning er benyttet til Afgrøderne i Aarene 1899—1904. I første Periode er Glænø-Ært højest med 25.3 Ctn. pr. Td. Ld., Ærteblandingerne staar 2—3 Ctn. lavere. I sidste Periode staar Glænø-Ært mærkelig lavt med kun 13.6 Ctn. Denne lave Ydelse har bevirket, at Blanding Nr. 8 og 9 med mange Ærter ogsaa kommer til at staa forholdsvis lavt i Udbytte i anden Periode.

Tabel 11. Udbytte af Blandsæd til Modenhed.

Lyngby.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	1899—1903			1904—1908		
		Ctn. pr. Td. Ld.		pCt. Kærne	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt. Kærne
		Kærne	Halm		Kærne	Halm	
1	200 Pd. 2rd. Byg.....	—	—	—	28.5 ¹⁾	41.9 ¹⁾	40.5
2	200 Pd. Havre	22.9	36.1	38.8	29.1	46.8	38.8
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg.....	22.8	40.4	35.6	30.2	46.9	39.2
4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Snedinge-Ært, 15 Pd. Vikker..	22.8	37.8	37.9			
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker..	20.6	37.9	35.2			
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker..	21.5	38.1	36.1			
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glæno-Ært, 15 Pd. Vikker....	21.9	37.5	35.2	29.9	48.9	37.9
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glæno-Ært, 25 Pd. Vikker....	21.6	39.9	35.7	27.8	50.9	35.8
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glæno-Ært, 30 Pd. Vikker....	22.1	40.8	35.1	24.6	49.8	33.8
10	275 Pd. Snedinge-Ært.....	17.8	25.8	40.8	—	—	—
11	300 Pd. Glæno-Ært.....	25.8	35.2	41.8	13.6	37.2	26.8
12	300 Pd. Hestebønner.....	16.1	27.9	36.6	23.7	42.1	36.0
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glæno-Ært.....	22.0	30.9	41.6	21.8	45.7	32.8
14	250 Pd. Hestebønner, 50 Pd. Glæno-Ært.....	20.9	31.1	40.2	23.0	43.8	34.4
15	275 Pd. Hestebønner, 25 Pd. Glæno-Ært.....	18.4	31.2	37.1	22.9	42.6	35.0

Bygget har i Aarene 1899—1904 givet mislykkede Afgrøder. Det er derfor udeladt af Sammenligningen for disse Aar. At Havre og Byg alene saavel som Blandingen af disse er steget saa stærkt i Udbytte i sidste Periode maa, som nævnt, for en Del skyldes, at der i dette Tidsrum (fra 1905—08) er givet Gødning baade til Forfrugt og Forsøgsafgrøde.

I Gennemsnit af begge Perioder har Blanding 3, Byg og Havre, givet det største Udbytte (26.8 Ctn.). Havren og Blanding 7 og 8 har givet omtrent lige meget, henholdsvis 26.0 og 25.9 Ctn. pr. Td. Ld. Blanding 9 med mange Ærter kommer

¹⁾ Gennemsnit for 1905—08, omregnet i Forhold til Havre.

Tabel 12. Oversigt over Svingningerne i Udbyttet.
Centner Kærne pr. Td. Ld.

Lyngby.

	Bl. 2 Havre	Bl. 8 Blanding af Korn, Glænø-Ært og Vikker	Bl. 11 Glænø- Ært	Bl. 12 Heste- bønner	Bl. 14 Hestebøn- ner + Glænø- Ært
Højest Udbytte	38.5	35.6	37.8	41.8	37.1
Lavest Udbytte	19.3	18.0	7.4	7.2	9.6
Forhold mellem højest og la- vest	100:50	100:51	100:20	100:17	100:26

kun paa 24.7 Ctn. Kærne pr. Td. Ld. Hestebønner og Ærter, Blandingerne 13—15, som i første Periode stod højt, har kun givet et lille Udbytte i sidste. Dette har sikkert sin Grund i Ærternes uforklarligt daarlige Udbytte, idet Hestebønnerne i

Tabel 13. Kærneudbyttets Sammensætning,
angivet i Procent.

Lyngby.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	1899—1903					1904—1908				
		Havre	Byg	Ærter	Vikker	Heste- bønner	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Heste- bønner
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg.....	82	18				66	34			
4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Snedinge-Ært, 15 Pd. Vikker..	64	17	7	12						
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker..	45	21	14	20						
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker..	43	16	22	19						
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glænø-Ært, 15 Pd. Vikker....	60	17	13	10		58	31	8	3	
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glænø-Ært, 25 Pd. Vikker....	42	18	24	16		48	35	12	5	
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glænø-Ært, 30 Pd. Vikker....	33	13	41	13		44	27	24	5	
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glænø-Ært.....			62	38				49		51
14	250 Pd. Hestebønner, 50 Pd. Glænø-Ært.....			48	52				38		62
15	275 Pd. Hestebønner, 25 Pd. Glænø-Ært.....			36	64				36		64

Modsætning til Ærterne har givet størst Udbytte i sidste Periode.

Svingningerne i Høstudbyttet ses nærmere af Tabel 12.

Havren og Blandingen med Glænø-Ært har varieret omtrent lige meget, Ærter og Hestebønner 2—3 Gange stærkere.

Tallene fra første Periode (Tabel 13) er ikke sikre, idet de kun er Gennemsnit for tre Aar. Fra 1899 og 1902 foreligger der ingen Analyse.

Det lave Indhold af Bælgsæd i Blandingerne i sidste Periode stemmer med Resultaterne fra Askov og med, at Glænø-Ært har givet et lille Udbytte i de samme Aar. Men det samlede Indhold af Bælgsæd er dog langt mindre og Nedgangen fra første til anden Periode langt større ved Lyngby end ved Askov.

Forsøgene ved Tystofte.

Dyrkningsforholdene.

Jorden er god Lermuld med sandblandet Lerunderlag.

Forfrugten har været Runkelroer, hvortil der er gødet med 40 000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld. i 1899—1903 og 1908 og Staldgødning og Kunstgødning i 1904—1907. Til Blandsæden har der kun været gødet i 1907 og 1908 og kun til Halvdelen af Fællesparcellerne. Gødningsmængden var 1907 200 Pd. Chilisalpeter, 300 Pd. 18 pCt. Superfosfat og 150 Pd. 37 pCt. Kaligødning, og 1908 200 Pd. Chilisalpeter, 200 Pd. Superfosfat og 150 Pd. Kaligødning.

Jordbehandlingen har været Efteraarspløjning til 8—9 Tom. og almindelig Foraarsbehandling, 1907 og 1908 dog med Pløjning til 4 Tom. i Foraaret.

1904—1908 blev Ærter og Hestebønner radsaaede med 6—10 Tom. mellem Rækkerne, alt andet blev bredsaaet og dækket med Haandplov.

Parcellerne har været $\frac{1}{200}$ Td. Ld., og der har 1901—03 og 1907 og 1908 været benyttet 4, de andre Aar 6 Fællesparceller.

Saatiden for samtlige Blandinger har bevæget sig mellem $\frac{3}{4}$ og $\frac{2}{5}$, gennemsnitlig $\frac{19}{4}$.

Høstdatoen faldt for Byg og Havre mellem $\frac{3}{8}$ og $\frac{28}{8}$, gennemsnitlig $\frac{16}{8}$.

Høstdatoen faldt for Korn + Bælgsæd mellem	$\frac{3}{8}$ og $\frac{28}{8}$, gen-
	nemsnitlig $\frac{15}{8}$
— — — Snedinge-Ært —	$\frac{25}{7}$ og $\frac{19}{8}$, gen-
	nemsnitlig $\frac{8}{8}$
— — — Glænø-Ært —	$\frac{3}{8}$ og $\frac{3}{9}$, gen-
	nemsnitlig $\frac{13}{8}$
— — — Hestebønner + Ærter mellem	$\frac{11}{8}$ og $\frac{19}{9}$,
	gennemsnitlig $\frac{28}{8}$.

Optegnelser om Væksten. 1899. Bælgsæden var, vel særlig paa Grund af den tørre Sommer, yderst sparsomt repræsenteret.

1901. Plantebestanden var god. Hestebønnerne udviklede sig mindre godt. Havren blev angrebet lidt af Fritfluer.

1902. Spiringen foregik ensartet og ret hurtig. Bælgsæden var svagt repræsenteret i Blandingerne.

1903. Af Bælgsæden var det kun Glænø-Ært, der voksede godt til. Byg og Havre, navnlig den sidste, var i jævn frodig Vækst hele Tiden.

1906. Jorden var lidt for tør ved Saaningen. Spiringen og den følgende Udvikling var dog god og ensartet. Hestebønnerne voksede kun svagt til.

1907. Navnlig den gødede Halvdel voksede ualmindelig godt til. Bygget gik lidt i Leje. De rene Ærter blev ved at vokse, men gav meget faa Bælge.

Resultaterne af Forsøgene.

Forskellen mellem Udbyttet i de to Perioder er meget stor (omtrent 10 Ctn.) for Blandingerne med Glænø-Ært samt for Havre og Byg + Havre. Men Udbyttet af Bygget er mærkelig nok kun steget ganske lidt i sidste Periode.

I Gennemsnit for begge Tidsrum staar Blandingerne 2, 3, 7 og 8, Havre, Havre + Byg og Korn + Glænø-Ært (Tabel 14) omtrent lige højt i Udbytte, henholdsvis 36.3, 36.7, 36.0 og 36.1 Ctn. Glænø-Ært er blandt de laveste med et omtrent lige stort Udbytte i begge Perioder, og Blandingerne af Hestebønner og Glænø-Ært kommer ogsaa meget lavt.

Bælgplanterne trives i det hele taget ikke godt ved Tys- tofte, hvorimod Kornet gror udmærket. Jorden maa regnes til de bedste Kornjorder.

Med Hensyn til Svingningerne i Udbyttet viser Tabel 15, at Forholdet her er noget lignende som ved Lyngby, der stod Havren, her staar Bygget over Blandingerne i Minimumsaf- grøde, og i Modsætning navnlig til Forholdet paa de lette Jorder, hvor Bælgsædsblandingerne er Kornarterne væsentlig

Tabel 14. Udbytte af Blandsæd til Modenhed.

Tystofte.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	1899—1903			1904—1908		
		Ctn. pr. Td. Ld.		pCt.	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt.
		Kærne	Halm	Kærne	Kærne	Halm	Kærne
1	200 Pd. 2rd. Byg.....	31.4	39.5	44.3	33.6	43.4	43.7
2	200 Pd. Havre	30.9	46.0	40.2	41.6	52.0	44.4
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg.....	31.8	45.6	41.1	41.5	50.4	45.3
4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Snedinge-Ært, 15 Pd. Vikker...	30.3	45.1	40.2			
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker...	30.1	44.9	40.1			
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker...	30.0	45.5	39.8			
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glænø-Ært, 15 Pd. Vikker....	30.9	46.9	39.7	41.1	53.2	43.6
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glænø-Ært, 25 Pd. Vikker....	31.5	48.1	39.6	40.6	53.1	42.2
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glænø-Ært, 30 Pd. Vikker....	30.5	46.6	39.6	38.1	51.6	42.5
10	275 Pd. Snedinge-Ært	23.0	28.4	44.7			
11	300 Pd. Glænø-Ært	24.6	38.6	38.9	24.5	46.9	34.8
12	300 Pd. Hestebønner.....	23.0	37.5	38.0	28.1	37.0	43.2
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glænø-Ært.....	24.8	40.8	38.1	31.1	43.9	41.5
14	250 Pd. Hestebønner, 50 Pd. Glænø-Ært.....	24.8	39.8	38.2	31.5	43.5	42.0
15	275 Pd. Hestebønner, 25 Pd. Glænø-Ært.....	22.8	39.6	36.5	29.6	41.0	41.9

Tabel 15. Oversigt over Svingningerne i Udbyttet.

Centner Kærne pr. Td. Ld.

Tystofte.

	Bl. 1 Byg	Bl. 2 Havre	Bl. 8 Blanding af Korn, Glænø-Ært og Vikker	Bl. 11 Glænø- Ært	Bl. 12 Heste- bønner	Bl. 14 Hestebøn- ner + Glænø- Ært
Højest Udbytte.....	45.5	52.7	48.9	36.0	49.2	44.2
Lavest Udbytte.....	23.8	21.6	23.4	10.4	8.0	14.1
Forhold mellem højest og lavest.....	100 : 52	100 : 41	100 : 48	100 : 29	100 : 16	100 : 32

overlegne i Sikkerhed. Bygget har ogsaa været mindre varierende i Udbytte ved Tystofte end ved de øvrige Stationer. — Ærterne i Renbestand naar kun et forholdsvis lille Maksimumsudbytte, men Variationerne er desuagtet meget store.

Tabel 16. Kærneudbyttets Sammensætning,
angivet i Procent.

Tystofte.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	1899—1903					1904—1908				
		Havre	Byg	Ærter	Vikker	Hestebønner	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Hestebønner
1	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg.	73	27				76	24			
4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Snedinge-Ært, 15 Pd. Vikker..	71	25	2	2						
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker..	61	32	4	3						
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker..	60	27	7	6						
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glænø-Ært, 15 Pd. Vikker....	68	26	4	2		70	22	5	3	
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glænø-Ært, 25 Pd. Vikker....	57	29	11	3		58	28	10	4	
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glænø-Ært, 30 Pd. Vikker....	58	23	16	3		57	19	19	5	
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glænø-Ært.....			47		53			51		49
14	250 Pd. Hestebønner, 50 Pd. Glænø-Ært.....			41		59			42		58
15	275 Pd. Hestebønner, 25 Pd. Glænø-Ært.....			29		71			26		74

Af Tabel 16 fremgaar, hvad ogsaa de to foregaaende Tabeller har vist, at Ærterne egner sig mindre godt til Dyrkning paa Jorden ved Tystofte. De udgør kun en ringe Del af Afgrøden i de Blandinger, hvori de er saaede. I Blandingerne 7, 8 og 9 med henholdsvis 20, 40 og 60 pCt. Bælgsæd i Udsæden findes i Afgrøden i de to Perioder henholdsvis 6, 14 og 19 pCt. og 8, 14 og 24 pCt. Bælgsæd. Dette er i Overensstemmelse med det lave Udbytte af Glænø-Ært i Renbestand. — Indholdet af Bælgsæd i Afgrøden staar saaledes i Forhold til Indholdet i Udsæden, men Procenttallet i Avlen er kun $\frac{1}{3}$ saa stort som det er i Udsæden. I Gennemsnit af begge Peri-

oder er der i de nævnte Blandinger efter en Udsæd af henholdsvis 50, 100 og 155 Pd. Bælgsæd kun avlet 287, 574 og 836 Pd. Bælgsæd eller omtrent 5 Fold, hvorimod Kornet i de samme Blandinger giver 17—25 Fold efter Udsæd, mest efter den mindste Udsædsmængde.

Fordelen ved paa denne Jord at saa Blandsæd synes saaledes kun at være ringe, men antagelig dog saa stor, at der bør regnes med den, naar Afgrøden fodres op. Men i Tilfælde af, at Afgrøden skal sælges, vindes der næppe noget; der er da snarere Udsigt til Tab med de nuværende Prisforhold.

Som foran nævnt, blev der i 1907 og 1908 gødet til to af de fire Fællesparceller. Virkningen af Gødningen i Gennemsnit af de to Aar vil ses af Tabel 17.

Tabel 17. Udbytte af Blandsæd paa Parceller med og uden Gødning 1907—08. Centner pr. Td. Ld. *Tystofte.*

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Gødet		Ugødet	
		Ctn. pr. Td. Ld.		Ctn. pr. Td. Ld.	
		Kærne	Halm	Kærne	Halm
1	200 Pd. 2rd. Byg.....	46.6	61.8	41.1	44.2
2	200 Pd. Havre.....	53.9	72.0	46.4	56.5
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg.....	50.8	71.8	44.7	52.6
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glæno-Ært, 15 Pd. Vikker.....	51.6	74.6	47.0	59.9
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glæno-Ært, 25 Pd. Vikker.....	49.2	71.8	46.7	64.1
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glæno-Ært, 30 Pd. Vikker.....	44.5	68.8	43.4	60.8
11	300 Pd. Glæno-Ært.....	20.4	56.8	22.2	56.8
12	300 Pd. Hestebønner.....	39.7	50.8	38.1	50.1
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glæno-Ært..	39.6	61.6	39.9	60.1
14	250 Pd. — 50 Pd. — —..	40.7	59.4	40.4	60.6
15	275 Pd. — 25 Pd. — —..	40.5	55.4	40.0	57.8

De anvendte Gødningsmængder var: 200 Pd. Chilisalpeter, 150 Pd. 37 pCt. Kaligødning og 200—300 Pd. 18 pCt. Superfosfat pr. Td. Ld.

Bortset fra, at Merudbyttet, selv i det Tilfælde, hvor det

er størst, knap har betalt den tilførte Gødning, er der dog her tydelige Udslag for Gødningens Virkning.

Det ses, at Virkningen er størst paa Havre, som giver et Merudbytte for Gødningen af 7.5 Ctn. Kærne, Byg 5.5 Ctn. Derefter aftager Gødningens Virkning med den tiltagende Mængde af Bælgsæd i Udsæden. Bælgplanterne har givet lige stort Udbytte med og uden Gødning. Paa Glænø-Ærterne har Gødningens Virkning endog været negativ. Om det nu beror paa Tilfældigheder eller paa, at Gødningen i 1907 har bevirket en yderligere Forsinkelse af den i Forvejen sildige og mangelfulde Frugtsætning (se foran under Optegnelser om Væksten), vides ikke.

At Gødningen fremskynder og øger Kornarternes Vækst, men ikke Bælgsædens, vil ogsaa kunne ses af Tabel 18.

Tabel 18. Kærneudbyttets procentiske Sammensætning paa Parceller med og uden Gødning.

Tystofte.

Blanding Nr.	Gødet		Ugødet	
	pCt. Korn	pCt. Bælgsæd	pCt. Korn	pCt. Bælgsæd
7	94	6	84	16
8	88	12	75	25
9	78	22	65	35

Det større Udbytte, som disse Blandinger har givet paa de gødede Parceller, skyldes saaledes udelukkende et forøget Udbytte af Byg og Havre og endog en Formindskelse af Udbyttet af Bælgsæd. Blanding Nr. 9 har saaledes paa de gødede Parceller givet 9.8 Ctn. Bælgsæd og 34.7 Ctn. Korn, men paa de ugødede Parceller 15.2 Ctn. Bælgsæd og 28.2 Ctn. Korn. Væksten bliver paa den gødede Jord saa stærk for Kornets Vedkommende, saa Bælgsæden trykkes deraf.

Forsøgene paa Vester Hassing Lermark.

De er kun udførte i Aarene 1899—1904, altsaa den første Periode og et Aar af anden. 1899 og 1904 er dog ikke medtagne i Beretningen paa Grund af meget stor Uoverensstem-

melse i Talmaterialet. Beretningen omfatter saaledes Aarene 1900—1903.

Dyrkningsforholdene.

Jorden er let lermuldet med Lerunderlag.

Forfrugten har 1900, 1902 og 1903 været Hvede, gødet med 10 Læs Staldgødning pr. Td. Ld., og 1901 Byg, gødet med 200 Pd. Thomasslagge og 300 Pd. Kainit.

Til Blandsæden er der 1902 og 1903 gødet med 200 Pd. Thomasslagge og 100 Pd. 37 pCt. Kaligødning pr. Td. Ld. De to foregaaende Aar er der ingen Gødning givet.

Jorden er behandlet paa almindelig Vis baade Efteraar og Foraar. 1902 og 1903 var den noget tung, stiv og ubekvem ved Saaningen.

Sæden er bredsaaet, de to første Aar paa 2, de to sidste paa 4 Fællesparceller. Saadatoen var gennemsnitlig den $28/4$, Høstdatoen for Korn og Blandinger og for Snedinge-Ært $30/8$, for Glænø-Ært og Hestebønne $4/9$.

Resultaterne af Forsøgene.

Det ses af Tabel 19, at Tallene viser noget i samme Retning som ved Tystofte: De rene Kornarter og Blandingerne deraf med Bælgsæd har givet omtrent lige stort Udbytte. Havre staar højest med 30.8 Ctn., derefter følger Blandingerne, Byg staar lidt lavere med 28.1 Ctn. Hestebønner har givet det laveste Udbytte, 16.3 Ctn.

Samtidig viser Tabellen Kærneafgrødens Sammensætning. Bælgsæden er kun svagt repræsenteret. I Blandingerne Nr. 7, 8 og 9 med henholdsvis 20, 40 og 60 pCt. Bælgsæd i Udsæden findes 14, 23 og 33 pCt. i Afgrøden.

Man lægger ogsaa Mærke til, at Glænø-Ært i Blanding med Hestebønner udgør en meget stor Del af Afgrøden. Dette staar vel noget i Forbindelse med, at Hestebønner har givet et meget lille Udbytte paa denne Jord.

Svingningerne i Udbyttet har det paa Grund af Forsøgets korte Varighed kun ringe Betydning at se nærmere paa. Det kan dog nævnes, at Hestebønner har givet en Variation paa 82 pCt.

Tabel 19. Udbytte af Blandsæd til Modenhed samt Kærne-
udbyttets procentiske Sammensætning 1900—1903.

Vester Hassing Lermark.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt.	pCt.				
		Kærne	Halm		Kærne	Havre	Byg	Ærter	Vikker
1	200 Pd. 2rd. Byg	28.1	36.8	43.4					
2	200 Pd. Havre	30.8	40.3	43.3					
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg	29.5	39.5	42.8	79	21			
4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Snedinge-Ært, 15 Pd. Vikker...	29.2	39.7	42.4	71	19	4	6	
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker...	30.0	42.5	41.4	55	22	10	13	
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker...	28.5	41.8	40.7	53	19	14	14	
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glænø-Ært, 15 Pd. Vikker	30.1	40.2	42.8	68	18	8	6	
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glænø-Ært, 25 Pd. Vikker	29.0	43.2	40.1	53	24	14	9	
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glænø-Ært, 30 Pd. Vikker	29.8	41.7	41.3	47	20	25	8	
10	275 Pd. Snedinge-Ært	25.7	36.8	41.2					
11	300 Pd. Glænø-Ært	26.9	46.4	36.7					
12	300 Pd. Hestebønner	16.3	29.0	36.0					
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glænø-Ært	22.5	42.0	34.9			79		21
14	250 Pd. Hestebønner, 50 Pd. Glænø-Ært	24.1	44.1	35.3			67		33
15	275 Pd. Hestebønner, 25 Pd. Glænø-Ært	23.8	40.8	36.8			57		43

Forsøgene paa Vester Hassing Sandmark.

Forsøgene ved denne Station strækker sig over 7 Aar, 5 af første og 2 af sidste Forsøgsperiode. Men paa Grund af meget store Variationer i Talmaterialet, forårsagede af uensartet Jord, Sandflugt o. a. lign., er Resultaterne fra Aarene 1899, 1904 og 1905 kasserede, saa Beretningen omfatter kun 4 Aar af første Forsøgsperiode, 1900—1903.

Dyrkningsforholdene.

Jorden er let Sandjord med Sandunderlag.

Forfrugten har været Rug, gødet 1900—1902 med 10 Læs Staldgødning pr. Td. Ld., 1903 med 200 Pd. Thomasslagge.

Blandsæden har 1902 og 1903 faaet 200 Pd. Thomasslagge og 100 Pd. 37 pCt. Kaligødning.

Jorden har faaet almindelig Efteraars- og Foraarsbehandling og har været i god Orden ved Saaningen.

Fællesparcellernes Antal var de to første Aar 2 og de to sidste 4 à $\frac{1}{200}$ Td. Ld. Sæden blev bredsaet de to første Aar og radsaaet de to sidste. Saatiden var gennemsnitlig $\frac{23}{4}$, og Høsttiden for Korn og Blandinger $\frac{20}{8}$, for Bælgsæd $\frac{2}{9}$.

Resultaterne af Forsøgene.

Her som paa Vester Hassing Lermark vil den korte Tid, Forsøgene har varet, gøre Resultaterne mindre paalidelige end fra de andre Stationer. Ved Sammenligning af Tallene i Tabel 20 med Resultaterne fra Askov Sandmark vil man dog finde nogen Overensstemmelse, og da Jorderne paa de to Marker har en Del Lighed, faar Tallene fra Vester Hassing derved nogen mere Sikkerhed og Værdi.

De rene Ærter har klaret sig bedst, men Udbyttet har for Glænø-Ærtens Vedkommende varieret fra 10 til 30 Ctn., saa flere Aars Forsøg vilde maaske her som paa Askov Sandmark vise endnu større Svingninger.

Efter de rene Bælgplanter kommer Blandingerne af Korn og Bælgsæd. Blandingerne med Snedinge-Ært og med Glænø-Ært har givet samme Udbytte, de første 15.5—17.0 Ctn., de sidste 15.6—16.9 Ctn. De rene Kornsorter kommer 1—2 Ctn. lavere end de Blandinger, der har givet det højeste Udbytte.

Indholdet af Bælgsæd i Blandingerne er ikke særlig stort og i Modsætning til de andre Stationer ens for Blandingerne med Snedinge- og Glænø-Ært. 60 pCt. Bælgsæd i Udsæden har kun givet 36 pCt. i Afgrøden.

Svarende til Forholdet mellem Glænø-Ærter og Hestebønners Udbytte i Renbestand udgør Ærterne den største Del af Afgrøden i Blandingerne Nr. 13—15. 25 pCt. Ærter i Udsæden har givet 86 pCt. i Afgrøden.

Tabel 20. Udbytte af Blandsæd til Modenhed samt Kærne-
udbyttets procentiske Sammensætning 1900—1903.

Vester Hassing Sandmark.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt.	pCt.				
		Kærne	Halm	Kærne	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Heste- bønner
1	200 Pd. 2rd. Byg	14.0	18.7	42.8					
2	200 Pd. Havre	15.5	21.6	41.8					
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg	14.7	19.4	43.1	77	23			
4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Snedinge-Ært, 15 Pd. Vikker..	15.5	22.7	40.6	61	20	10	9	
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker..	16.7	25.8	39.3	50	23	14	13	
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker..	17.0	27.4	38.8	43	20	24	13	
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glæne-Ært, 15 Pd. Vikker....	15.6	24.1	39.8	62	19	11	8	
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glæne-Ært, 25 Pd. Vikker....	16.9	26.7	38.8	50	23	16	11	
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glæne-Ært, 30 Pd. Vikker....	16.6	28.8	37.0	44	20	23	13	
10	275 Pd. Snedinge-Ært	16.9	29.0	36.8					
11	300 Pd. Glæne-Ært	20.5	35.0	36.9					
12	300 Pd. Hestebønner	10.1	18.6	35.2					
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glæne-Ært	19.2	33.4	36.5			86		14
14	250 Pd. Hestebønner, 50 Pd. Glæne-Ært	16.2	30.8	34.5			78		22
15	275 Pd. Hestebønner, 25 Pd. Glæne-Ært	12.9	27.8	32.1			62		38

Forsøgene ved Tylstrup.

Forsøgene her er en umiddelbar Fortsættelse af de paa Vester Hassing Sandmark paabegyndte. De omfatter de sidste tre Aar af anden Forsøgsperiode, altsaa Aarene 1906—08.

Det har ved Forsøgenes Begyndelse paa denne ny Station voldet en Del Vanskelighed at faa Forsøgsparcellerne lagt paa ensartet Jord, og Resultaterne bærer da ogsaa Præg af, at det ikke overalt er lykkedes. Det har derfor været nødvendigt at

skyde en Del Fællesparceller ud for at faa nogenlunde brugbart Materiale. Tallene maa altsaa tages med noget Forbehold.

Jorden er let sandmuldet med Sandunderlag, Sandet meget finkornet.

Forfrugten var 1906 Havre og 1907 og 1908 Rug, gødet med 200 Pd. Superfosfat. Blandsæden har faaet 20 000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld.

Der har været saaet 4 Fællesparceller à $\frac{1}{200}$ Td. Ld. Men kun i 1907 var Resultaterne fra alle 4 Parceller nogenlunde brugbare, 1906 kunde kun 2 og 1908 3 af Fællesparcellerne benyttes ved Opgørelsen.

Resultaterne fremgaar af Tabel 21.

Tabel 21. Udbytte af Blandsæd til Modenhed 1906—1908.

Tylstrup.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt. Kærne
		Kærne	Halm	
1	200 Pd. 2rd. Byg	18.0	24.4	42.5
2	200 Pd. Havre	20.6	34.6	37.8
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg	17.8	34.3	34.2
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glæno-Ært, 15 Pd. Vikker	19.9	40.1	33.2
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glæno-Ært, 25 Pd. Vikker	21.5	41.3	34.3
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glæno-Ært, 30 Pd. Vikker	16.7	44.2	27.4
11	300 Pd. Glæno-Ært	19.3	50.9	27.5
12	300 Pd. Hestebønner	19.6	31.0	38.7
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glæno-Ært	22.4	36.3	38.2
14	250 Pd. Hestebønner, 50 Pd. Glæno-Ært	21.8	34.9	37.9
15	275 Pd. Hestebønner, 25 Pd. Glæno-Ært	19.8	33.5	36.6

Der har ikke været nogen væsentlig Forskel i Udbyttet af de enkelte Blandinger. Bælgsæden og Blandingerne af Korn og Bælgsæd har dog givet det største Udbytte.

Jorden er, som ved de andre Stationer med Sandjord, ret gunstig for Bælgsæden, som dog varierer stærkt i Udbytte.

Forsøgene ved Aakirkeby.

Forsøgene er udførte i Aarene 1905—08. Blandingerne, der har været prøvede her, har, som foran nævnt, ikke været de samme som ved de andre Stationer.

Dyrkningsforholdene.

Jorden er lidt kold Lermuld med stift Lerunderlag.

Tabel 22. Forfrugt og Gødskning.

Aar	Forfrugt	Gødning til Forfrugten	Gødning til Blandsæden
1905	Byg	Chilisalp. og Superfosf.	30 000 Pd. Staldgødning
1906	Byg	Chilisalpeter	100 Pd. Chilis., 100 Pd. 18 % Superf., 100 Pd. 37 % Kalig.
1907	Byg	Chilisalp., Superf. og Kalig.	100 Pd. Chilis., 200 Pd. 18 % Superf.
1908	Byg	Chilisalp., Superf. og Kalig.	100 Pd. Chilis., 200 Pd. 18 % Superf., 200 Pd. 37 % Kalig.

Jorden har faaet to Pløjninger i Efteraaret og Slæbning og Fjedertandsharvning i Foraaret. 1905 var den noget ubekvem, de andre Aar i god Tilstand ved Saaningen.

Sæden er 1905—07 bredsaaet paa 3 Fællesparceller à 71.5 Kvadratalen og 1908 paa 4 à 46.6 Kvdral.

Saatiden var gennemsnitlig $28\frac{1}{4}$. Høstdatoen var gennemsnitlig: for Havre + Byg $22\frac{1}{8}$, for Havre + Ærter $29\frac{1}{8}$, for Glænø-Ært $25\frac{1}{8}$, for Hestebønner og Hestebønner + Ærter $8\frac{1}{9}$.

Tabel 23. Udsæd og Udbytte af Blandsæd til Modenhed
1905—08.

Aakirkeby.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Udbytte i Ctn. pr. Td. Ld.		pCt. Kærne	Kærneudbyttet bestod af, pCt.			
		Kærne	Halm		Havre	Byg	Ærter	Hesteb.
1	100 Pd. Havre, 100 Pd. 2rd. Byg.....	33.9	54.5	38.8	52	48		
2	100 Pd. Havre, 100 Pd. Glænø-Ært ...	33.8	58.8	36.2	78		22	
3	300 Pd. Glænø-Ært	23.2	42.8	35.2				
4	350 Pd. Hestebønner	33.0	45.5	42.0				
5	150 Pd. Hestebønner, 100 Pd. Glænø-Ært	32.0	46.6	40.7			42	58

Resultaterne af Forsøgene.

Med Undtagelse af Glænø-Ært, som staar lavest med 23.2 Ctn. pr. Td. Ld., er Udbyttet ikke meget forskelligt. Byg og Havre giver det største Udbytte, 33.9 Ctn., Havre og Glænø-Ært 33.3 Ctn., men til Gengæld godt 4 Ctn. Halm mere end Blandingen af Byg og Havre.

Tydeligst viser Forsøget, at Glænø-Ært ikke trives godt, det ses dels af det lave Udbyttetal, men ogsaa af den ringe Mængde (22 pCt.) Ærter i Blandingen af Havre og Glænø-Ært.

Hestebønner har givet et meget stort Udbytte. 1907 var de højest med 54.9 Ctn. samtidig med, at Glænø-Ært kun gav 10.3 Ctn. Kærne pr. Td. Ld.

Samlet Oversigt over Forsøgsresultaterne.

Kærneudbyttet.

Paa Askov Lermark, Lyngby og Tystofte, men ikke paa Askov Sandmark, ses der at have været en stærk Stigning af Udbyttet i den sidste 5-aarige Periode. For Askov Lermarks og Lyngbys Vedkommende kunde man være tilbøjelig til at forklare dette som en Følge af, at der er gødet til Blandsæden i den sidste Periode, og det maa ogsaa for en Del være Aarsagen. Men ved Tystofte, hvor Stigningen er større end ved nogen af de andre Stationer, er der kun gødet de to sidste Aar og kun til Halvdelen af Fællesparcellerne. Her maa der altsaa søges andre Grunde til det større Udbytte, og det kan da næppe være andet end Vejrliget. Man maa derfor antage, at dette ogsaa ved de andre Stationer har spillet en Rolle.

Forsøgene ved Tylstrup og Aakirkeby er overalt i denne Oversigt holdt uden for Beregningen, de første fordi de er for usikre, og de sidste paa Grund af Blandingernes Afvigelse fra de ved de andre Stationer anvendte.

Tabel 24 viser Gennemsnitsudbyttet af Kærne for alle Blandinger i samtlige Forsøgsaar ved alle Stationer. Blandingerne med Snedinge-Ært maa kun sammenlignes indbyrdes, ikke med de øvrige Blandinger, da de skriver sig fra et kortere Aaremaal.

Tabel 24. Gennemsnitsudbytte af de enkelte Blandinger
1899—1908. Centner Kærne pr. Td. Ld.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Lyngby	Tystofte	V. Hassing Lermark ¹⁾	Askov Lermark	Askov Sandmark	V. Hassing Sandmark ¹⁾
1	200 Pd. 2rd. Byg.....	25.5 ²⁾	32.5	28.1	25.4	12.7	14.0
2	200 Pd. Havre.....	26.0	36.3	30.8	26.5	13.3	15.5
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg.....	26.3	36.7	29.5	26.8	13.7	14.7
²⁾ 4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Snedinge-Ært, 15 Pd. Vikker.....	22.8	30.3	29.2	25.4	—	15.5
²⁾ 5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker.....	20.6	30.1	30.0	26.3	17.7	16.7
²⁾ 6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker.....	21.5	30.0	28.5	26.7	19.8	17.0
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glæne-Ært, 15 Pd. Vikker.....	25.9	36.0	30.1	29.6	16.5	15.6
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glæne-Ært, 25 Pd. Vikker.....	24.7	36.1	29.0	29.4	17.1	16.9
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glæne-Ært, 30 Pd. Vikker.....	23.4	34.3	29.3	29.3	18.1	16.8
²⁾ 10	275 Pd. Snedinge-Ært.....	17.8	23.0	25.7	21.9	21.6	16.9
11	300 Pd. Glæne-Ært.....	19.5	24.6	26.9	25.4	19.1	20.5
12	300 Pd. Hestebønner.....	19.9	25.6	16.3	25.6	12.1	10.1
13	225 Pd. Hestebønner, 75 Pd. Glæne-Ært	21.9	28.0	22.5	27.9	16.4	19.2
14	250 Pd. Hestebønner, 50 Pd. Glæne-Ært	22.0	28.3	24.1	27.9	15.1	16.3
15	275 Pd. Hestebønner, 25 Pd. Glæne-Ært	20.7	26.2	23.8	27.4	—	12.9

Af Kornsorterne har Bygget overalt givet mindre end Havren, hvorimod Blanding 3, Byg + Havre, mærkeligt nok har givet omtrent samme Udbytte som Havre, paa 4 af Marker lidt mere, paa 2 Marker lidt mindre.

Blandingerne af Byg, Havre, Ærter og Vikker (4—9) viser paa de bedre Jorder et lidt større Udbytte for de to mindste Mængder Bælgssæd i Udsæden (50 og 100 Pd. pr. Td. Ld.).

¹⁾ Gennemsnitstallene for disse Marker er kun for Aarene 1900—1903.

²⁾ Disse Gennemsnitstal er kun for Aarene 1899—1903.

³⁾ Bygafrøderne for Lyngby haves kun for Aarene 1904—08, hvorfor Gennemsnitstallet for disse Aar er omregnet i Forhold til Havren for Aarene 1899—1908 og indført her.

Kun Sandmarkerne viser et stigende Udbytte med de stigende Mængder Bælgsgød i Udsæden.

Blandingerne af Hestebønner og Ærter (13—15) har paa de bedre Jorder givet lidt større Udbytte end de enkelte Arter i Renbestand. Dette kan muligvis skyldes, at Ærterne holdes oppe af Bønnerne og derved udvikles bedre. Det kan maaske ogsaa hænge noget sammen med, at det er to forskellige Former af Bladlus, som sjældent kommer samtidig, der angriber Ærter og Bønner, hvorved den gennemsnitlige Driftssikkerhed bliver større for Blandingerne. Men det ses ikke, at de forskellige Blandingsforhold har haft nogen Indflydelse, de har givet omtrent lige meget. Anderledes stiller det sig paa Sandjorderne. Der har Hestebønner i Renbestand givet saa meget mindre end Ærterne, at den mindste Indblanding af dem i Ærter sænker Udbyttet, og i Blandingerne indbyrdes kommer Udbyttet derfor til at staa i ligefremt Forhold til Mængden af Ærter i Udsæden.

Glænø-Ærtens Udbytte har kun varieret meget lidt efter Jordbundens Art. Paa Askov Sandmark giver den omtrent samme og paa Vester Hassing Sandmark større Udbytte end paa den gode Lerjord ved Lyngby.

Hestebønnerne giver alle Steder et forholdsvis lille Udbytte. Bedst klarer de sig paa Askov Lermark, hvor de dog har givet 3.8 Ctn. mindre end Ærteblandingerne. Paa de andre Stationer kommer de langt under disse. — Hestebønnernes Udbytte staar noget mere i Forhold til Jordens Godhed end Ærternes.

Snedinge-Ært og Blandingerne af Snedinge-Ært med Korn kan i Tabel 24 ikke sammenlignes med de øvrige Tal, idet de kun er dyrkede i de første 5 Aar. Men en Sammenligning af disse Blandinger med Blandingerne med Glænø-Ært for den Tid, de er dyrkede jævnsides, viser, at Blandingerne med Snedinge-Ært gennemgaaende giver lidt mindre, indtil 1 Ctn. pr. Td. Ld.

Aarsagen til, at Snedinge-Ærterne er gaaet ud af Forsøgene i de sidste 5 Aar, er, som nævnt, at de modnes før Havre og Byg, saa hvis man vil have Kornet nogenlunde modent, falder der en Masse Ærter af ved Høsten. I tørre Somre trykkes de ogsaa langt stærkere af Kornet i Blanding end Glænø-Ærterne, — de kan enkelte Aar omtrent forsvinde

helt. Snedinge-Ært egner sig saaledes ikke til at saa i Blanding.

De i Tabel 24 med fede Typer fremhævede Tal viser de Blandinger, som har givet størst Udbytte paa hver enkelt Station i Gennemsnit for alle Forsøgsaarene. Det ses heraf, at paa de gode Kornjorder, Lyngby, Tystofte og V. Hassing Lermark, er det højeste Udbytte opnaaet i de rene Kornsorter, Havre alene eller Havre blandet med Byg, paa Askov Lermark med den mindre gode Kornjord er opnaaet højest Udbytte af Blanding 7 (Havre, Byg og Bælgsæd) og paa Sandmarkerne ved V. Hassing og Askov af Glænø-Ært i Renbestand. Men det maa erindres, som paavist i det foregaaende, at Udbyttet af de enkelte Blandinger har varieret en Del fra Aar til Aar saavel som i de to Forsøgsperioder. Ligeledes maa det erindres, at Tallene fra Vester Hassing kun skriver sig fra Aarene 1900—1903 og derfor er mindre sikre.

Tabel 25. Gennemsnitsudbytte af Blandsæd.
Blandingerne beregnede gruppevis. Centner Kærne pr. Td. Ld.

	Lyngby	Tystofte	V. Hassing Lermark	Askov Lermark	Askov Sandmark	V. Hassing Sandmark
Gennemsnit af Kornarterne (Bl. 1—3)	25.8	35.1	29.5	26.2	13.2	14.7
— - Korn og Glænø-Ært. (Bl. 7—9)	24.7	35.8	29.5	29.4	17.2	16.4
Glænø-Ært (Bl. 11)	19.5	24.6	26.9	25.4	19.1	20.5
Hestebønne (Bl. 12)	19.9	25.6	16.3	25.6	12.1	10.1
Gsn. af Hestebønne og Glænø-Ært (Bl. 13—15)	21.5	27.4	23.8	27.7	15.7	16.1

Omsat i Forholdstal er Resultaterne følgende:

Kornarterne	100	100	100	100	100	100
Korn og Glænø-Ært	96	101	100	112	130	112
Glænø-Ært	76	70	91	97	145	139
Hestebønne	77	73	55	98	92	69
Hestebønne og Glænø-Ært	83	78	79	106	119	110

I Tabel 25 er foretaget en Sammenligning mellem Gennemsnitsudbyttet af de Grupper, saavel af Kornarter som af Blandinger og Bælgsædarter, der har været medtagne i Forsøgene hele Tiden. Der kan gøres berettigede Indvendinger mod en saadan Bunke-Sammenligning, men da den giver et

lidt mere samlet Overblik over Forholdet mellem Kornarternes og Bælgplanternes Ydeevne, dyrket under forskellige Forhold, end den brogede Samling af Resultater i Tabel 24, vil den ventelig kunne forsvares.

Det fremgaar af denne Sammenligning, at paa de gode Kornjorder ved Lyngby, Tystofte og V. Hassing Lermark yder de rene Kornarter praktisk taget samme Udbytte som Blandingerne med Korn og Bælgsæd. Paa Lyngby er Forholdstallet for Korn i Renbestand 4 pCt. over Tallet for Blandingerne, men det maa her erindres, at Udbyttetallet for Byg er beregnet ud fra 4 forholdsvis gode Bygaar og kan saaledes være rigelig højt (se Tabel 24). Paa Askov Lermark med den af Naturen noget magre og kolde Jordbund har Blandingerne af Havre, Byg, Glænø-Ært og Vikke ydet gennemsnitlig 12 pCt. mere end Kornarterne i Renbestand. — Paa Sandmarkerne ved Askov og V. Hassing har Glænø-Ært i Renbestand givet 39—45 pCt. større Udbytte end Kornarterne. Men det maa for Askov Sandmarks Vedkommende erindres, at Ærternes store Fortrin for Kornet især skyldes Forsøgsaarene 1899—1903, hvor Udbyttet var 9 Ctn. større af Ærter end af Korn, medens det 1904—1908 kun var 1.9 Ctn. større. Naar dertil kommer den mindre Sikkerhed i Avlen af Ærter, som tidligere paavist, maa Blandingerne af Korn og Bælgsæd i Almindelighed foretrækkes paa disse Jorder.

Som Helhed opfordrer Resultaterne af disse Forsøg ikke til nogen særlig stærk Brug af Bælgplanterne hverken i Renbestand eller i Blanding paa de gode Kornjorder, hvor man almindeligvis har let ved at avle godt, salgbart Korn, der betinger forholdsvis gode Priser. — Anderledes stiller Forholdet sig paa Sandjorderne og de mindre gode Kornjorder, dèr bidrager Bælgplanterne, særlig Ærterne, til at hæve Udbyttet, og dèr opnaar de rene Kornafgrøder sjældent nogen god Kvalitet som Handelsvare.

Halmudbyttet.

I Tabel 26 gives ligesom for Kærneudbyttet en gruppevis Oversigt over Udbyttet af Halm.

Ærteblandingerne har alle Steder givet højere Halmudbytte end Kornsorterne — fra 1.6 til 5.4 Ctn. Forskellen er mindst paa de gode Kornjorder, størst paa Sandjorderne. Blandingerne med Snedinge-Ært, som ikke er taget med i Tabellen, har givet

lidt mindre Halm end Blandingerne med Glænø-Ært. Halmudbyttet af Glænø-Ært er noget varierende paa de forskellige Stationer, det følger ikke rigtig Kærneudbyttet. Glænø-Ært giver mere Halm end Blandingerne paa Askov Sandmark og V. Hassing Lermark og Sandmark; paa Askov Lermark giver de lidt og ved Lyngby og Tystofte meget mindre end Blandingerne. Hestebønne har paa alle Stationer givet det laveste Halmudbytte.

Tabel 26. Gennemsnitsudbytte paa de enkelte Stationer 1899—1908. Centner Halm pr. Td. Ld.

	Askov Lerm.	Askov Sandm.	Lyngby	Tystofte	V. Has- sing Lerm.	V. Has- sing Sandm.
Kornarterne	38.4	19.1	42.0	46.2	38.8	19.9
Korn og Glænø-Ært.....	46.1	25.2	44.6	49.9	41.7	26.4
Glænø-Ært	42.4	28.4	36.2	37.8	46.4	35.0
Hestebønne.....	40.6	15.8	35.0	37.8	29.0	18.6
Hestebønne og Glænø-Ært.	42.9	22.7	37.6	41.4	42.3	30.6

Omregnet i Forholdstal har Resultaterne været følgende:

Kornarterne	100	100	100	100	100	100
Korn og Glænø-Ært.....	120	132	106	108	109	133
Glænø-Ært	110	148	86	82	121	176
Hestebønne.....	105	83	83	81	76	93
Hestebønne og Glænø-Ært.	112	119	89	90	110	153

Kærneafgrødens procentiske Sammensætning.

En botanisk Analyse af Kærneafgrøden kan, som tidligere nævnt, tjene som Grundlag for en Beregning over, hvor store Mængder af dyrisk Næring, der er avlet i de forskellige Blandinger. Tabel 27 giver en Oversigt over disse Analyser fra de enkelte Stationer.

Blandingen af Byg og Havre har givet omtrent samme Forhold mellem de to Kornarter i Afgrøde som i Udsæd paa samtlige Stationer.

Snedinge-Ært giver (hvad Tabellen ikke viser, da Tallene for disse Blandinger kun gælder Aarene 1899—1903, men som det ses under Afsnittene om de enkelte Stationer) en mindre Mængde Bælgsæd i Afgrøden af Blandingerne end en lige saa

Tabel 27. Kærneafgrødernes botaniske Sammensætning,
angivet i Procent. Gennemsnit for Aarene 1899—1908.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Askov Lermark					Askov Sandmark					Lyngby					Tystofte					V. Hassing Lermark					V. Hassing Sandmark				
		Havre	Byg	Ærter	Vikker	Hestebønner	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Hestebønner	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Hestebønner	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Hestebønner	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Hestebønner	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Hestebønner
3	150 Pd. Havre, 50 Pd. 2rd. Byg ..	74	26				76	24				74	26				75	25				79	21				77	23			
4	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Snedinge-Ært, 15 Pd. Vikker....	51	15	20	14		—	—	—	—		64	17	7	12		71	25	2	2		71	19	4	6		61	20	10	9	
5	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Snedinge-Ært, 25 Pd. Vikker....	39	14	34	13		34	19	37	10		45	21	14	20		61	32	4	3		55	22	10	13		50	23	14	13	
6	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Snedinge-Ært, 30 Pd. Vikker....	33	10	46	11		32	15	45	8		43	16	22	19		60	27	7	6		53	19	14	14		43	20	24	13	
7	150 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 35 Pd. Glæno-Ært, 15 Pd. Vikker.....	55	19	17	9		52	21	17	10		59	24	11	6		69	24	5	2		68	18	8	6		62	19	11	8	
8	100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glæno-Ært, 25 Pd. Vikker.....	40	20	28	12		39	23	27	11		45	27	18	10		58	28	11	3		53	24	14	9		50	23	16	11	
9	75 Pd. Havre, 30 Pd. Byg, 125 Pd. Glæno-Ært, 30 Pd. Vikker.....	35	13	40	12		36	17	36	11		39	20	32	9		58	21	17	4		47	20	25	8		44	20	23	13	
13	225 Pd. Hesteb., 75 Pd. Glæno-Ært		64	36				77	23				56	44				49	51				79	21				86	14		
14	250 Pd. — 50 Pd. — —		53	47				64	36				43	57				42	58				67	33				78	22		
15	275 Pd. — 25 Pd. — —		40	60				—	—				36	64				28	72				57	43				62	38		

stor Udsæd af Glænø-Ært. Naar Blandingerne med Snedinge-Ært trods dette dog giver omtrent lige saa stort Udbytte som Glænø-Blandingerne, maa Byg og Havre antagelig benytte sig af Snedinge-Ærtens svagere Vækst og give et større Udbytte end i Blanding med Glænø-Ært.

Tabel 27 viser, at paa de Jorder, hvor Blandingerne med Glænø-Ærter og de rene Glænø-Ærter har klaret sig bedst, er der en procentisk større Mængde Ærter i Blandingernes Kærneudbytte end paa de gode Kornjorder.

Forholdet mellem Udsæden og Høsten af Bælgsæd i Blandingerne vil i øvrigt tydeligere ses af Tabel 28. (Blandingerne med Snedinge-Ært kan ikke sammenlignes med Blandingerne med Glænø-Ært, da Resultaterne ikke skriver sig fra de samme Aar).

Tabel 28. Forhold mellem Bælgsæd i Udsæd og Afgrøde.

Blanding Nr.	pCt. Bælg­sæd i Udsæden	pCt. Bælg­sæd i Afgrøden						
		Askov Lerm.	Askov Sandm.	Lyngby	Tystofte	V. Has- sing Lerm.	V. Has- sing Sandm.	
Bl. med Snedinge- Ært 1899—1903	4	20	34	—	19	4	10	19
	5	40	47	47	34	7	23	27
	6	60	57	53	41	13	28	37
Bl. med Glænø-Ært 1899—1908	7	20	26	27	17	7	14	19
	8	40	40	38	28	14	23	27
	9	60	52	47	41	21	33	36

Mængden af Bælgsæd i Blandingerne stiger med Udsæds-
mængden men ikke i samme Forhold. Den lille Udsæds-
mængde giver forholdsvis den største Mængde i Afgrøden.

Høstudbyttet af Kvælstof.

Forsøgene har, som nævnt, ikke været ledsagede af ke-
miske Analyser, saa det virkelige Udbytte af Næringsstofferne
kan ikke angives. Men da det ved Avl af Foderafgrøder har
Interesse at vide noget om dette, er i Tabel 29 foretaget en
Beregning over Kvælstofudbyttet, gaaende ud fra Opgivelserne
af Gennemsnitsindholdet i de forskellige Plantearter i Land-
mandsbogen, 1. Bind, Side 26—27, og Afgrøden af tre af

Blandingerne, nemlig Havre, Glænø-Ært og Blanding Nr. 8 (Udsæd 100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glænø-Ært og 25 Pd. Vikker).

Tabel 29. Kvælstofudbytte efter Udsæd af Havre, Glænø-Ært og Blanding Nr. 8. Pund Kvælstof pr. Td. Ld.

	Askov Lermark			Askov Sandmark			Lyngby		
	Kærne	Halm	I alt	Kærne	Halm	I alt	Kærne	Halm	I alt
Havre	50.9	23.0	73.9	25.5	10.8	36.3	49.9	23.2	73.1
Glænø-Ært	90.9	44.1	135.0	68.4	29.5	97.9	69.8	37.6	107.4
Blanding Nr. 8 ..	77.0	35.7	112.7	43.9	19.6	63.5	59.8	33.2	93.0

	Tystofte			V. Hassing Lerm.			V. Hassing Sandm.		
	Kærne	Halm	I alt	Kærne	Halm	I alt	Kærne	Halm	I alt
Havre	69.7	27.4	97.1	59.2	22.7	81.9	29.8	12.1	41.9
Glænø-Ært	88.1	44.5	132.6	96.3	48.3	144.6	73.4	36.4	109.8
Blanding Nr. 8 ..	75.4	32.1	107.5	66.7	30.4	97.1	41.3	19.4	60.7

Procent-Tallene, der er benyttede ved Beregningen af Kvælstofudbyttet, er følgende:

	I Kærne		I Halm	
	1.92 pCt. Kvælstof ¹⁾	0.56 pCt. Kvælstof		
Havre	1.92	—	0.56	—
Byg	1.60	—	0.64	—
Ærter	3.58	—	1.04	—
Vikker	4.40	—	1.20	—

Tallene i Tabel 29 er beregnede ud fra Gennemsnitsudbyttet for de enkelte Stationer.

Ved Udregningen af Kvælstoffet i Halmen i Blanding Nr. 8 er benyttet de Forholdstal for Havre, Byg, Ærter og Vikker, som er fundne ved Analyse af Kærneudbyttet. Dette er næppe helt rigtigt, men Fejlen bliver i hvert Fald ikke stor. Tallene for Kærneprocenten, som er angivet i Tabellerne over Udbyttet i Afsnittene om de enkelte Stationer, viser nemlig, at den brugte Udregning ikke er til Fordel for Blandingerne, idet Blandingerne og de rene Ærter har en lavere Kærneprocent

¹⁾ Nogle kemiske Undersøgelser af Havre fra Forsøg med Havresorter ved Askov og Lyngby 1905—08 viser et noget lavere Indhold af Kvælstof (se Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 16. Bind, Side 610).

end Havre og Byg, saa Blandingerne maa forudsættes at have en større Mængde Bælgsædhalm end Kærneanalysen viser.

Det er navnlig Tallene for Kvælstof i Kærnen, der har Interesse, selv om Kvælstoffet i Halmen selvfølgelig ogsaa har Betydning.

Det ses, at selv hvor Kornafgrøderne har været store og Bælgsædsafgrøderne smaa, er der avlet en større Mængde Kvælstof i Ærterne end i Havren. Ved Tystofte, hvor Ærterne saaledes kun har givet 24.6 Ctn. Kærne mod Havrens 36.3 Ctn., har Ærterne dog givet 18.4 Pd., omtrent 26 pCt. mere Kvælstof end Havren i Kærnen, hertil kommer saa 17.1 Pd. mere i Halmen.

I Blandingerne veksler Kvælstofudbyttet efter Mængden af Bælgsæd. Og da den er mindst ved Tystofte, maa Forskellen paa Havre og Blanding blive mindst der. Der er ved Tystofte avlet 10.4 Pd. Kvælstof mere pr. Td. Ld. i Blanding 8 end i ren Havre, 5.7 Pd. i Kærnen og 4.7 i Halmen. Størst er Forskellen paa Askov Lermærk, hvor Blanding 8 har givet 38.8 Pd. Kvælstof mere end ren Havre, 26.1 Pd. i Kærnen og 12.7 Pd. i Halmen.

Der har saaledes alle Steder været Kvælstof-Fordel ved at dyrke ikke blot Blandinger af Korn og Bælgsæd men ogsaa Ærter i Renbestand.

Eftervirkninger af Korn- og Bælgsædsdyrkningen.

Paa Askov Sandmark har der i Aarene 1900—1909 været foretaget Undersøgelser over Eftervirkningen af de enkelte Plantearter i Renbestand og i Blanding paa den følgende Afgrøde. Særlig var det at vente, at Bælgplanterne vilde frembringe en stærk Eftervirkning ved det Kvælstof, de opsamler i Stub og Rodlevninger.

Som Eftergrøde har været benyttet 2rd. Byg uden Gødning. Naar det erindres, at Blandsæden heller ikke har faaet Gødning, kan det forstaas, at Afgrøderne af Byg, som Tabel 30 viser, har været saa smaa.

Ligesom ved Opgørelsen af Blandsædsforsøgene er der her skelnet mellem de to 5-aarige Perioder.

Tabel 30 viser tydeligt, at Byg efter Byg to Aar i Træk er meget uheldigt, hvilket jo ogsaa er kendt andre Steder fra (bl. a. fra Forsøg ved Landbohøjskolen).

I Blandingen af Byg og Havre har mærkelig nok Byggets skadelige Virkning som Forfrugt ikke gjort sig gældende i første Periode, i anden Periode ser man derimod, at Udbyttet af Byg efter denne Blanding staar midt imellem Udbyttet af Byg efter Byg og Havre i Renbestand.

Havre samt Blandingerne af Korn og Bælgsæd og de rene Ærter har vist sig omtrent lige gode som Forfrugt i begge Perioder.

Hestebønner giver derimod en noget større Efterafgrøde end Havre, Blandinger og Ærter.

Dette ringe Udslag af Ærterne dels i Renbestand og dels i Blanding er jo noget i Modstrid med, hvad der almindelig antages om disse Bælgplanters Fortrin som Forfrugt.

Tabel 30. Udbytte af 2rd. Byg efter forskellig Forfrugt.
Centner pr. Td. Ld.

Askov Sandmark.

Forfrugt	1900—1904		1905—1909	
	Kærne	Halm	Kærne	Halm
Byg.....	7.6	12.7	11.6	17.2
Havre.....	10.8	15.4	13.2	18.9
Havre + Byg	10.8	15.7	12.4	17.9
Blandinger med Snedinge-Ært....	10.0	15.0	—	—
Blandinger med Glæne-Ært	10.6	15.7	13.2	18.9
Snedinge-Ært	10.8	16.1	—	—
Glæne-Ært	10.7	15.9	13.4	19.1
Hestebønner og Hestebønner + Glæne-Ært	11.8	17.0	13.8	19.6
Vikker	11.1	16.8	—	—

Resultaterne af Forsøget er naturligvis ikke alment gældende, men det er dog sandsynligt, at de vil passe for en stor Del af de lette, tørre Sandjorder, som Askov Sandmark repræsenterer. Forsøget er kun udført paa Sandmarken og har slet ingen Tilknytning til Forsøgene ved de andre Stationer. Men for at vise, at Bælgplanterne forholder sig anderledes som Forfrugt paa bedre Jord, skal her kort anføres Hovedresultaterne af nogle Forfrugtforsøg, udførte paa Askov Lermark 1887—1906.

Der har været saadet 2rd. Byg efter forskellige Rodfrugtarter og efter Ærter, samt i de sidste 4 Aar efter Blandsæd (Korn og Bælgsæd). Til Forfrugten var gødet, men ikke til Bygget.

I Tabel 31 er opført Gennemsnitsudbyttet af Bygafgrøderne efter alle Rodfrugtarterne til Sammenligning med Byg efter Ærter og Blandsæd.

Tabel 31. Udbytte af 2rd. Byg efter forskellig Forfrugt.
Centner pr. Td. Ld.

Askov Lermark.

Aar	Forfrugt	Kærne	Halm
1887—1898	Ærter.....	25.0	46.6
1887—1898	Rodfrugter.....	22.7	36.1
1903—1906	Ærter.....	27.2	38.4
1903—1906	Rodfrugter.....	25.6	34.3
1903—1906	Blandsæd	21.7	34.7

Her er saaledes et ret betydelig større Udbytte af Byg efter Ærter end efter Rodfrugter, men hvad der navnlig har Betydning til Sammenligning med Forsøgene paa Askov Sandmark er den meget store Forskel paa Byg efter Ærter og efter Blandsæd, idet Byg efter Blandsæd har givet 5.5 Ctn. Kærne og 3.7 Ctn. Halm mindre end efter Ærter, uagtet Blandsædsæden har indeholdt 40 pCt. Bælgsæd. Ligeledes er det værd at mærke, at Bygget har givet 3.8 Ctn. Kærne mere efter Rodfrugter end efter Blandsæd. Gødningen har været ens til Roer og Blandsæd.

Det er saaledes ubestrideligt, at Ærterne kan have en meget gavnlig Virkning som Forfrugt. Men det synes ogsaa, at Virkningen let tabes dels ved, at de saas i Blanding med ikke-kvælstofsamlende Planter som paa Lermarken, dels ved Jordbundens mangelfulde Evne til at fastholde det opsamlede Kvælstof. Der kan nemlig næppe være anden Forklaring paa Forholdet paa Sandmarken, end at der er foregaaet en stærk og hurtig Omsætning og Tab af Næringsstofferne paa den lette Sandjord. — Der foreligger dog ogsaa den Mulighed, at Resultatet fra Sandmarken vilde have set lidt anderledes ud, hvis der havde været givet Kali og Fosforsyre-gødning. Det har nemlig ved andre Forsøg paa samme Mark vist sig, at Tilskud af Kaligødning har stor Virkning, saa et saadant Tilskud kunde maaske have hjulpet til en bedre Udnyttelse af det af Bælgplanterne opsamlede Kvælstof. Dette

sidste er dog ikke meget sandsynligt. At den første Forklaring snarest maa være den rette, synes Forsøgene i Askov med Udførsel af Staldgødning til forskellig Tid at tyde paa. Ifølge 27. Meddelelse fra Statens Forsøgsvirksomhed¹⁾, som omhandler disse Forsøg, har der paa Sandmarken været et 2—3 Gange saa stort Tab som paa Lermarken ved at udføre Gødningen om Efteraaret i Stedet for om Foraaret. (Tabene er henholdsvis 11—14 pCt. og 0—6 pCt.).

Slutningsbemærkninger.

Resultaterne af de foran omhandlede Forsøg viser, at det paa alle Jorder, naar det gælder om at avle Korn til Foderbrug, betaler sig bedst at saa Havre og Byg i Blanding med Bælgsæd, Glænø-Ært og Vikker, omtrent i følgende Forhold: 100 Pd. Havre, 50 Pd. 2rd. Byg, 75 Pd. Ærter og 25 Pd. Vikker. Man faar derved gennemsnitlig større, eller ligesaa stort, kvantitativt Udbytte som af Korn i Renbestand, og Avlens Foderværdi bliver større.

Men trods dette tilsyneladende gunstige Resultat for Bælgsædsdyrkningen, er det jo en kendt Sag, at der altid maa regnes med de praktiske Ulemper ved denne Kultur, idet:

1. Bælgsplanterne altid er mere usikre Afgrøder end Kornet.
2. Høsten af Bælgsplanterne i Renbestand saa vel som i Blanding falder altid vanskeligere end for Korn.
3. Mislykkede Bælgsplanteafgrøder giver urene Marker.
4. Prisforholdene for Korn er ofte saadan, at der med Fordel kan sælges Korn og købes Oliekager.

Hvad Vanskelighederne ved de førstnævnte 3 Forhold angaar, kan et energisk Arbejde fra Landmandens Side ofte bøde meget derpaa. Men det sidste Forhold, Priserne, ligger det jo kun i ringe Grad i Landmandens Haand at bestemme over. Derimod kan han benytte sig af de til enhver Tid værende Prisforhold, som paa den gode Kornjord ofte vil opfordre til at dyrke Korn til Salg og købe Oliekager til Kreaturfoder.

Eksempler fra Tystofte og Askov vil illustrere det nævnte. Paa Tystofte Forsøgsstation er der af Havre i Renbestand avlet 36.3 Ctn. Kærne og af Blanding Nr. 8 (100 Pd. Havre, 50 Pd. Byg, 75 Pd. Glænø-Ært og 25 Pd. Vikker) 36.1 Ctn.

¹⁾ Se Tidsskrift for Landbrugets Planteavl, 16. Bind, Side 540.

Kærne, og paa Askov Lermark er avlet 26.5 Ctn. Havre og 29.4 Ctn. Blandkorn. Gaas der ud fra de ved de Fjordske Fodringsforsøg fundne Forholdstal, hvorefter 1 Pd. Blandkorn er lig $\frac{2}{3}$ Pd. Bomuldsfrøkager, vil der eksempelvis kunne opstilles følgende Beregning:

Tystofte:

Indtægt: Salg af 3630 Pd. Havre à 5 Øre.....	Kr. 181.50
Udgift: Til Erstatning for 3610 Pd. Blandsæd skal indkøbes (3610	
× $\frac{2}{3}$ ⇒ 2406 Pd. Bomuldsfrøkager à 7 Øre	— 168.42
Gevinst pr. Td. Ld....	Kr. 13.08

Askov:

Indtægt: Salg af 2650 Pd. Havre à 5 Øre.....	Kr. 132.50
Udgift: Til Erstatning for 2940 Pd. Blandsæd skal indkøbes (2940	
× $\frac{2}{3}$ ⇒ 1960 Pd. Bomuldsfrøkager à 7 Øre	— 137.20
Tab pr. Td. Ld....	Kr. 4.70

Tallene viser, at det paa de gode Kornjorder under passende Prisforhold kan betale sig at sælge Kornet og købe Oliekager, endog med saadanne Priser som henholdsvis 5 og 7 Øre pr. Pd. synes det at kunne gaa an. Anderledes paa de mindre gode Kornjorder, — der skal Priserne ligge hinanden meget nærmere, for at det kan svare Regning. — Men ændres Salgsprisen til det ikke ualmindelige: 6 Øre pr. Pd. Havre, vil der efter ovenstaaende Beregning paa Tystofte faas et Overskud paa 49.³⁸ Kr. pr. Td. Ld., dyrket med Havre, og paa Askov Lermark ligeledes et Overskud paa 21.⁸⁰ Kr. Dertil kommer, at ved Salg af Havren og Køb af Kagerne vil Foderet for hver Td. Ld.s Avl, der byttes, komme til at indeholde paa Tystofte 177 og paa Askov 144 Pd. Kvælstof, medens Blandkornet fra de samme Steder kun indeholder henholdsvis 75 og 77 Pd. Kvælstof. Der bliver derved Plads for Opfodring af en større Mængde kvælstoffattigt Foder (Roer), naar Byttehandelen gøres.

B. Forsøgene med forskellige Blandinger af Byg og Havre 1899—1903.

Disse Forsøg har, som før nævnt, haft til Formaal at undersøge Høstudbyttet af Byg og Havre i forskellige Blandingsforhold sammenlignet med Byg og Havre i Renbestand.

De prøvede Blandinger har været følgende:

Blanding	Nr.	1	200	Pd.	Havre				
—	—	2	175	—	—	25	Pd.	2rd.	Byg
—	—	3	150	—	—	50	—	—	—
—	—	4	125	—	—	75	—	—	—
—	—	5	100	—	—	100	—	—	—
—	—	6	75	—	—	125	—	—	—
—	—	7				200	—	—	—

Forsøgene er udførte paa Askov Lermark, Lyngby, Tys-
tofte og Vester Hassing Sandmark, sidstnævnte Sted dog kun
i Aarene 1901—1903.

Til Udsæd har været benyttet de samme Sorter, som er
nævnte Side 488.

Forsøgene paa Askov Lermark.

Forfrugten har alle Aar været Runkelroer. Gødskningen
vil fremgaa af følgende Oversigt.

	Gødning til Forfrugten.	Gødning til Blandsæden.
1899	30 000 Pd. Staldgødning.	Ingen.
1900	30 000 Pd. Staldg. og 100 Pd. Chilis.	15 000 Pd. Staldgødning.
1901	30 000 Pd. Staldg., 28 000 Pd. Ajle og 200 Pd. Chilisalp.	18 000 Pd. Staldg. og 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat.
1902	30 000 Pd. Staldg., 10 000 Pd. Ajle, 125 Pd. Chilis. og 200 Pd. 18 pCt. Superfosfat.	22 100 Pd. Staldgødning.
1903	25 000 Pd. Staldg., 22 000 Pd. Ajle, 200 Pd. Chilis. og 300 Pd. 18 pCt. Superfosfat.	18 000 Pd. Staldgødning.

Sæden har været bredsaaet og pløjet ned med Haandplov.
Fællesparcellernes Antal har været 4 à $\frac{1}{200}$ Td. Ld.

Saatiden har varieret fra $\frac{22}{4}$ — $\frac{29}{4}$ og gennemsnitlig været $\frac{26}{4}$,
Høsttiden fra $\frac{9}{8}$ — $\frac{11}{9}$, gennemsnitlig $\frac{28}{8}$.

Af Optegnelser om Væksten skal anføres:

1899. Kornet kom jævnt og ensartet op, men blev i
Løbet af Sommeren pletvis trykket stærkt af Tørken.

1900. Afgrøden blev i Forsommeren lidt ujævn paa Grund
af Tørken.

1901. Væksten var ret god, men trykkedes lidt af Tørken.

Som det fremgaar af Tabel 32, er Udbyttet jævnt afta-
gende fra Havre til Byg baade af Kærne og Halm, idet Byg

Tabel 32. Udbytte af Blandkorn paa Askov Lermark.
1899—1903.

Bland- ding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt. Kærne	pCt. Kærne af	
		Kærne	Halm		Havre	Byg
1	200 Pd. Havre	26.6	45.0	37.1	100	
2	175 — — 25 Pd. Byg	26.8	44.7	37.5	87	13
3	150 — — 50 — —	25.5	43.7	36.8	76	24
4	125 — — 75 — —	25.7	45.4	36.1	63	37
5	100 — — 100 — —	25.3	45.1	35.9	52	48
6	75 — — 125 — —	24.4	44.1	35.6	41	59
7	200 — —	23.2	41.6	35.8		100

har givet 3.4 Ctn. Kærne og 3.4 Ctn. Halm mindre end Havre, dog giver Blanding 4 og 5 lidt mere Halm end Havren. Udbytteforandringen følger knap den procentiske Forandring af Byg i Udsæden, idet Blanding Nr. 5, som bestaar af halv Havre og halv Byg, giver 0.4 Ctn. mere end Gennemsnit af Byg og Havre i Renbestand. Udbyttenedgangen er kun ringe, saalænge Havre udgør den største Part af Udsæd og Afgrøde.

Den procentiske Sammensætning af Kærneudbyttet følger meget nøje Udsædens Sammensætning.

Forsøgene ved Lyngby.

Forfrugten har været: 1899, 1900 og 1902: Roer, gødet med Staldgødning, 1901: Rug, ugødet, 1903: Rug, gødet med Staldgødning.

Blandsæden har 1899 faaet 20 000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld., de andre Aar har den ingen Gødning faaet.

Sæden er bredsaaet og nedbragt med Haandplov paa 4 Fællesparceller à $\frac{1}{200}$ Td. Ld.

Saatiden har varieret fra $\frac{17}{4}$ — $\frac{27}{4}$ og har gennemsnitlig været $\frac{22}{4}$, Høstdatoen fra $\frac{1}{8}$ — $\frac{27}{8}$, gennemsnitlig $\frac{12}{8}$.

Af Bemærkninger om Vækstforholdene skal nævnes:

1899. Væksten blev hæmmet noget af Tørken.

1902. Udviklingen foregik noget langsomt paa Grund af det kølige Vejr.

Ved Lyngby har Byg (se Tabel 33) givet det største Udbytte og Havren det mindste. Men der ses ingen regelmæssig Af-

Tabel 33. Udbytte af Blandsæd ved Lyngby.
1899—1903.

Blanding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt. Kærne	pCt. Kærne af	
		Kærne	Halm		Havre	Byg
1	200 Pd. Havre	21.7	37.1	36.9	100	
2	175 — — 25 Pd. Byg	23.1	38.1	37.8	67	33
3	150 — — 50 — —	22.8	37.8	37.7	50	50
4	125 — — 75 — —	23.1	37.2	38.8	38	62
5	100 — — 100 — —	23.1	36.8	38.7	28	72
6	75 — — 125 — —	23.2	36.5	38.9	20	80
7	200 — —	23.2	34.8	40.0		100

tagen i Udbyttets Størrelse fra Byg til Havre, Blandingerne giver det samme som rent Byg, 23.1—23.2 Ctn. Kærne, kun Blanding Nr. 3 gaar 0.8 Ctn. lavere.

For Halmens Vedkommende falder Udbyttet fra Blanding Nr. 2, med den tiltagende Bygmængde, og Havren giver ligeledes lavere Halmudbytte.

Forholdet mellem Havre og Byg i Afgrøden er her mærkelig afvigende fra, hvad der vil ses ved de andre Stationer, hvor det omtrent svarer til Sæmensætningen af Udsæden. Ved Lyngby er Bygget derimod i absolut Overvægt. — Disse Tal gælder dog kun to Aar (1901 og 1902).

Forsøgene ved Tystofte.

Forfrugten og Gødskningen har været: 1899 og 1900: 1. Aars Kløver og Græs uden Gødning, 1901, 1902 og 1903: Runkelroer gødet med 40 000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld.

Blandsæden har ingen Gødning faaet.

Sæden blev bredsaaet og pløjet ned med Haandplov.

Der blev benyttet 6 Fællesparceller de to første Aar og 4 de tre sidste, à $\frac{1}{200}$ Td. Ld.

Saatiden faldt mellem $\frac{20}{4}$ og $\frac{2}{5}$, gennemsnitlig $\frac{24}{4}$, Høstdatoen mellem $\frac{6}{8}$ og $\frac{26}{8}$, gennemsnitlig $\frac{18}{8}$.

Ligesom ved Lyngby har Havren ogsaa her givet det laveste Udbytte. Men derefter stiger Udbyttet jævnt til Blanding Nr. 6, medens Byg igen giver et lavere Udbytte. Forskellen er dog ikke stor.

Tabel 34. Udbytte af Blandsæd ved Tystofte. 1899—1903.

Bland- ding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt. Kærne	pCt. Kærne af	
		Kærne	Halm		Havre	Byg
1	200 Pd. Havre	32.2	45.8	41.3	100	
2	175 — — 25 Pd. Byg	32.2	46.5	40.9	87	13
3	150 — — 50 — —	32.9	46.7	41.8	76	24
4	125 — — 75 — —	33.2	46.5	41.7	66	34
5	100 — — 100 — —	33.5	46.2	42.0	52	48
6	75 — — 125 — —	33.9	45.7	42.6	39	61
7	200 — —	33.1	43.3	43.3		100

Halmudbyttet af Havren er lidt lavere end af Blandingerne, og disses Halmudbytte er igen lidt faldende med den stigende Mængde Byg i Blandingen. Byg giver her som ved Askov og Længby det laveste Halmudbytte.

Kærneudbyttets Sammensætning svarer med et Par Procents Svingning til Udsædens.

Forsøgene paa Vester Hassing Sandmark

har, som foran nævnt, kun været udførte i tre Aar, 1901—03.

Forfrugten har været Blandsæd uden Gødning.

Til Blandsæden er der 1901 givet 200 Pd. Thomasslagge og 300 Pd. Kainit, 1902 og 1903 20 000 Pd. Staldgødning pr. Td. Ld.

Tabel 35. Udbytte af Blandsæd paa Vester Hassing Sandmark. 1901—1903.

Bland- ding Nr.	Udsæd pr. Td. Ld.	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt. Kærne	pCt. Kærne af	
		Kærne	Halm		Havre	Byg
1	200 Pd. Havre	18.8	29.7	38.8	100	
2	175 — — 25 Pd. Byg	19.3	29.6	39.5	86	14
3	150 — — 50 — —	18.4	28.3	39.4	77	23
4	125 — — 75 — —	18.0	28.0	39.1	65	35
5	100 — — 100 — —	17.5	27.2	39.1	54	46
6	75 — — 125 — —	16.6	27.4	37.7	39	61
7	200 — —	15.8	31.3 ¹⁾	33.5		100

¹⁾ Bygget var i 1903 lidt fugtigt ved Vejningen. Tallet for Halmudbyttet er derfor for stort.

Der har været 4 Fællesparceller à $\frac{1}{200}$ Td. Ld.

Saatoerne har været 4., 7. og 10. Maj, Høstdatoerne 12. August, 8. September og 28. August.

Blanding Nr. 2 (175 Pd. Havre + 25 Pd. Byg) har givet det største Udbytte, Havre 0.5 Ctn. mindre, og derfra daler Udbyttet med et tiltagende Indhold af Byg til rent Byg, som giver 3 Ctn. mindre end Havre.

Byg har mærkelig nok givet det største Halmudbytte, medens Udbyttet ellers er dalende fra Havre mod Byg. Det skyldes maaske, at Bygget i 1903 var noget fugtigt ved Vejnningen, saa Tallet ikke kan anses som fuldt paalideligt.

Kærneudbyttets Sammensætning svarer som ved Askov og Tystofte nøje til Udsædens.

Samlet Oversigt over Forsøgsresultaterne.

Kærneudbyttet.

Som det fremgaar af foranstaaende Tabeller, er paa de gode Jorder ved Lyngby og Tystofte rent Byg eller Blandingen med den største Mængde Byg de højest ydende, medens det ved Askov og Vester Hassing er Havren eller Blandingen med den største Mængde Havre, der giver mest. Dette svarer til Resultatet af de i første Afsnit af denne Beretning omtalte Forsøg i det tilsvarende Aaremaal, men derimod ikke til Resultaterne for Aarene 1904—08, i hvilket Tidsrum Havren gav højere Udbytte end Bygget paa samtlige Stationer.

Sikkerheden, hvormed de to Kornarter, Byg og Havre, optræder som de mest ydende, vil fremgaa af følgende:

Højest Udbytte opnaaedes ved	Askov	Lyngby	Tystofte
af Havre, Antal Aar...	5	1	1
af Byg, — — —	0	4	4

Tabel 36. Gennemsnitsudbytte af Blandingerne, sammenlignet med Udbytte af Havre og Byg i Renbestand.
Centner Kærne pr. Td. Ld.

	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing
Havre.....	26.8	21.7	32.2	18.8
Byg.....	23.2	23.2	33.1	15.8
Gennemsnit af alle Blandinger ...	25.3	23.1	33.1	17.9
Blandingen $\frac{1}{2}$ Havre + $\frac{1}{2}$ Byg...	25.3	23.1	33.5	17.5

Blandingen med 100 Pd. Havre og 100 Pd. Byg har givet et Udbytte, som omtrent svarer til Gennemsnitsudbyttet af alle Blandingerne. Ved Lyngby og Tystofte er Blandingernes og Byggets Gennemsnitsudbytte omtrent lige stort. Blandingerne har alle Steder givet lidt større Udbytte end Gennemsnittet af Byg og Havre i Renbestand, ved Tystofte 0.3, ved de andre Stationer 0.6 Ctn. mere.

Forskellen mellem Udbyttet af Blandingerne og den af de to Kornarter, der paa den paagældende Station har givet det største Udbytte, er kun lille, derimod er der et ret stort Spring fra Blandingerne til den Kornart, der i Renbestand har givet det laveste Udbytte.

Halmudbyttet.

I Tabel 37 er foretaget en Sammenligning af Halmudbyttet af Kornarterne i Renbestand med Gennemsnittet af Blandingerne paa samme Maade som foran for Kærneudbyttet.

Tabel 37. Gennemsnitsudbytte af Blandingerne, sammenlignet med Udbytte af Havre og Byg i Renbestand.
Centner Halm pr. Td. Ld.

	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing
Havre.....	45.0	37.1	45.8	29.7
Byg.....	41.6	34.8	43.8	31.8
Gennemsnit af alle Blandinger....	44.6	37.2	46.8	28.1
Blandingen $\frac{1}{2}$ Havre + $\frac{1}{2}$ Byg...	45.1	36.8	46.2	27.8

Blandingerne staar ogsaa for Halmudbyttets Vedkommende lidt højere end Gennemsnit af Byg og Havre i Renbestand, og de giver ved Lyngby og Tystofte endog det højeste Halmudbytte. Kun ved Vester Hassing er der en lille Afvigelse derfra, men det maa her erindres, at Halmudbyttet for Byg det ene Aar var noget stort paa Grund af Fugtighed ved Vejningen.

Det procentiske Halmudbytte af den samlede Afgrøde vil ses af Tabel 38.

Tabel 38. Procent Halm af den samlede Afgrøde.

	Askov	Lyngby	Tystofte	V. Hassing
Havre.....	62.9	63.1	58.7	61.8
Byg.....	64.2	60.0	56.7	—
Blandingen $\frac{1}{2}$ Havre + $\frac{1}{2}$ Byg...	64.1	61.8	58.0	60.9

Tabel 39. Udbytte af Havre, Byg og Bælgsæd
i Renbestand og i Blanding 1899—1908.
Centner pr. Td. Ld.

Blanding Nr.	Aar	Askov Lermark		Askov Sandm.		Lyngby		Tystofte		V. Has-sing Lermark		V. Has-sing Sandm.		Tylstrup	
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm
1	1899	21.8	32.3	13.3	15.6	—	—	25.9	30.9	—	—	—	—		
	1900	14.0	17.8	15.2	19.9	—	—	34.4	40.8	27.7	33.3	16.6	18.7		
	1901	15.5	21.1	8.5	12.3	—	—	23.5	33.3	33.6	39.4	12.6	18.2		
	1902	19.8	34.8	6.5	11.8	—	—	37.4	52.3	30.4	47.4	10.8	17.1		
	1903	28.0	42.8	11.3	16.6	—	—	35.7	40.1	20.7	26.8	16.3	20.7		
	1904	22.0	30.6	13.3	22.1	24.1	28.3	37.8	46.3						
	1905	40.6	43.0	10.6	15.4	25.4	38.4	36.2	37.6						
	1906	24.0	33.2	17.2	22.9	24.7	32.8	26.7	27.0					21.5	22.6
	1907	34.2	46.6	17.8	29.8	34.2	52.3	45.5	53.5					18.5	30.5
	1908	34.3	42.2	13.2	16.8	34.1	57.9	42.1	52.4					13.9	20.1
Gsn.		25.4	34.4	12.7	18.3	28.5	41.9	32.5	41.4	28.1	36.8	14.0	18.7	18.0	24.4
2	1899	24.1	35.2	12.5	16.2	19.8	22.5	25.9	39.6	—	—	—	—		
	1900	20.1	24.5	18.8	20.5	22.0	40.2	31.1	46.5	25.5	36.5	15.1	24.6		
	1901	17.8	24.5	10.9	16.7	19.2	34.9	21.6	43.6	35.6	41.9	11.8	16.8		
	1902	26.5	51.3	7.2	10.3	21.9	39.1	38.4	58.5	37.8	49.2	14.4	20.5		
	1903	29.4	57.4	14.7	18.1	31.8	43.8	37.5	41.9	24.6	33.4	21.1	24.9		
	1904	29.6	40.5	15.8	22.2	24.8	31.6	41.2	51.2						
	1905	28.3	37.7	8.5	13.5	22.2	37.9	35.5	42.7						
	1906	25.7	47.7	15.0	24.5	22.4	38.9	30.9	37.7					23.0	32.7
	1907	37.1	50.5	16.9	33.7	38.5	60.5	52.7	66.9					24.2	49.7
	1908	26.4	42.6	13.0	17.2	37.7	65.3	47.6	61.6					14.7	21.5
Gsn.		26.5	41.2	13.3	19.8	26.0	41.5	36.8	49.0	30.8	40.8	15.5	21.6	20.6	34.6
3	1899	24.8	34.5	13.5	17.8	18.2	21.2	26.2	37.8	—	—	—	—		
	1900	18.2	21.1	20.8	22.6	20.9	36.8	32.4	47.9	25.4	34.7	14.9	21.0		
	1901	18.2	25.7	10.8	16.9	25.3	69.5	23.6	44.4	32.8	37.4	12.3	17.7		
	1902	24.7	44.6	6.4	10.7	19.2	37.0	37.3	55.3	35.3	53.2	12.9	17.7		
	1903	28.8	53.5	16.5	19.8	27.9	37.8	39.4	42.8	24.8	32.5	18.7	21.0		
	1904	27.4	38.5	16.1	23.1	25.8	31.2	40.2	50.1						
	1905	33.2	42.6	8.9	14.0	25.6	43.0	41.3	42.9						
	1906	23.2	41.2	15.1	23.3	23.4	38.1	30.4	35.3					18.7	31.1
	1907	39.5	51.5	16.2	31.5	38.2	60.8	48.6	63.7					20.0	44.7
	1908	30.8	43.2	12.8	15.8	37.8	61.3	46.9	60.2					14.8	27.1
Gsn.		26.8	39.6	13.7	19.5	26.3	43.6	36.7	48.0	29.5	39.5	14.7	19.4	17.8	34.8
4	1899	26.1	37.9	—	—	17.0	21.8	24.8	38.9	—	—	—	—		
	1900	29.7	37.6	—	—	23.6	47.9	32.4	49.6	26.4	36.4	18.3	25.4		
	1901	19.6	26.6	—	—	19.4	35.6	23.9	44.5	30.5	36.7	7.8	13.9		
	1902	28.2	60.4	—	—	25.0	44.4	34.0	51.7	35.7	54.1	15.1	26.4		
	1903	23.6	50.4	—	—	29.2	37.1	36.6	40.8	24.1	31.6	20.8	25.2		
Gsn.		25.4	42.6	—	—	22.8	37.3	30.3	45.1	29.2	39.7	15.5	22.7		

Tabel 39 (fortsat).

Blanding Nr.	Aar	Askov Lermark		Askov Sandm.		Lyngby		Tystofte		V. Has-sing Lermark		V. Has-sing Sandm.		Tylstrup	
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm
5	1899	25.0	34.6	12.9	18.4	17.8	21.2	24.2	34.6	—	—	—	—		
	1900	30.2	38.9	19.5	23.9	21.1	42.4	33.7	52.5	26.7	39.5	19.8	30.5		
	1901	20.8	29.3	11.6	18.3	19.0	37.5	25.0	43.8	33.2	40.3	9.2	17.5		
	1902	28.7	69.8	17.8	23.5	24.1	46.5	32.4	53.5	34.3	55.0	16.2	28.6		
	1903	27.2	52.7	26.5	34.8	20.8	42.1	35.8	39.8	25.7	35.2	21.6	26.4		
	Gsn.	26.8	44.9	17.7	23.8	20.6	37.9	30.1	44.9	30.0	42.5	16.7	25.8		
6	1899	24.1	34.9	14.0	19.7	16.7	20.6	21.2	33.1	—	—	—	—		
	1900	33.1	36.4	21.1	26.1	21.0	43.5	33.8	54.1	28.0	43.8	19.2	33.0		
	1901	20.9	28.8	13.6	21.3	20.8	40.0	24.8	43.8	29.7	35.3	8.6	18.2		
	1902	28.3	68.0	21.8	27.3	25.0	46.0	35.2	57.9	32.3	53.3	17.1	30.1		
	1903	27.1	52.9	26.5	35.6	23.9	40.5	34.8	39.0	23.9	33.8	22.9	28.4		
	Gsn.	26.7	44.2	19.8	26.0	21.5	38.1	30.0	45.5	28.5	41.6	17.0	27.4		
7	1899	26.2	41.4	13.5	18.0	18.2	22.9	24.9	39.0	—	—	—	—		
	1900	30.8	37.5	19.5	25.5	21.0	42.5	33.5	51.3	26.2	36.6	18.1	27.3		
	1901	19.4	26.8	13.2	19.8	18.7	35.1	24.8	46.4	32.0	37.7	7.1	14.6		
	1902	30.4	66.6	16.7	22.7	23.2	49.0	34.5	55.5	35.1	53.8	15.8	28.4		
	1903	21.7	51.0	22.6	33.8	28.7	37.7	37.0	42.8	27.0	32.5	21.2	26.0		
	1904	28.1	37.1	14.1	20.5	24.9	32.6	38.0	48.9						
	1905	37.1	42.3	13.8	18.7	22.1	41.9	37.7	44.8						
	1906	28.2	49.1	17.7	25.9	23.6	37.2	31.0	37.8					19.5	34.0
	1907	43.0	61.6	20.2	35.2	39.8	66.2	51.3	69.0					25.9	64.6
	1908	31.1	45.7	14.4	18.6	39.2	66.8	47.4	65.4					14.2	21.5
	Gsn.	29.6	45.9	16.5	23.9	25.9	43.3	36.0	50.0	30.1	40.2	15.6	24.1	19.8	40.0
8	1899	24.4	35.1	14.5	18.9	18.0	20.8	23.4	34.7	—	—	—	—		
	1900	32.3	38.2	18.3	25.0	21.1	42.5	35.0	55.6	27.1	37.6	20.8	32.8		
	1901	21.4	31.4	12.7	20.1	20.8	41.9	25.6	46.8	26.9	43.0	7.7	15.7		
	1902	28.3	68.7	18.5	24.7	24.8	52.4	36.8	63.1	34.5	55.3	17.3	30.8		
	1903	30.3	52.7	25.8	37.9	23.8	42.2	36.8	40.8	27.5	36.9	21.6	27.3		
	1904	24.6	32.8	13.6	20.8	24.2	30.6	38.6	48.8						
	1905	36.6	43.4	14.2	20.0	21.4	41.9	37.4	43.5						
	1906	25.4	42.9	17.9	28.1	22.8	41.7	30.9	38.5					19.1	34.0
	1907	42.0	61.4	20.7	37.1	35.6	72.4	48.8	69.7					31.8	66.1
	1908	29.0	47.0	14.8	19.4	34.8	67.7	47.1	65.7					14.2	23.5
	Gsn.	29.4	45.4	17.1	25.2	24.7	45.4	36.1	50.6	29.0	43.2	16.9	26.7	21.5	41.2
9	1899	25.9	43.2	15.1	19.2	17.4	22.0	22.3	35.0	—	—	—	—		
	1900	34.0	40.5	20.5	29.4	20.2	45.3	34.7	55.5	27.1	40.6	19.4	32.4		
	1901	22.0	30.3	14.4	22.9	21.0	39.3	25.1	47.5	30.0	35.6	7.8	16.8		
	1902	28.2	72.8	20.7	27.8	25.5	53.4	34.2	52.5	32.3	59.2	17.8	33.1		
	1903	29.0	56.9	27.9	38.3	26.0	44.5	36.2	42.3	27.8	31.5	22.2	31.3		
	1904	25.1	32.3	13.3	20.9	23.0	30.5	37.4	48.0						
	1905	37.7	43.9	16.7	23.4	18.0	38.6	36.0	43.3						
	1906	23.5	42.9	16.8	27.2	19.7	37.8	29.3	37.4					17.4	35.8
	1907	40.2	63.6	19.9	35.4	30.4	71.1	45.1	70.7					30.1	73.5
	1908	27.3	44.2	15.8	20.2	32.0	69.0	42.8	58.8					12.5	23.1
	Gsn.	29.3	47.1	18.1	26.5	23.4	45.1	34.8	49.1	29.3	41.7	16.6	28.3	16.7	44.2

Tabel 39 (fortsat).

Blanding Nr.	Aar	Askov Lermark		Askov Sandm.		Lyngby		Tystofte		V. Has-sing Lermark		V. Has-sing Sandm.		Tylstrup	
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm
10	1899	23.1	27.6	20.3	25.8	19.3	14.3	17.7	21.4	—	—	—	—		
	1900	32.1	37.7	17.3	30.5	15.5	23.6	26.0	31.2	21.1	36.3	18.3	29.7		
	1901	19.5	23.9	14.3	25.4	14.9	25.9	19.1	29.2	22.7	30.0	10.5	28.8		
	1902	16.9	57.1	28.8	30.1	18.6	42.4	26.2	30.8	29.2	47.6	19.3	34.4		
	1903	18.1	57.6	27.6	33.9	20.6	22.9	25.1	29.3	29.8	32.0	19.6	23.2		
	Gsn.	21.9	40.8	21.6	29.1	17.3	25.8	23.0	28.4	25.7	36.6	16.9	29.0	—	—
11	1899	24.5	25.3	20.7	26.4	21.3	26.2	16.6	24.7	—	—	—	—		
	1900	41.2	40.1	18.3	29.0	15.6	27.6	20.0	53.9	23.3	40.9	22.1	32.1		
	1901	21.4	24.5	12.9	26.1	20.1	38.2	20.5	39.3	28.0	32.9	10.2	24.1		
	1902	20.2	51.7	24.9	33.3	37.3	44.6	30.1	36.3	31.4	51.1	19.4	34.4		
	1903	21.0	48.2	35.7	39.9	30.2	36.2	36.0	38.5	24.2	60.6	30.1	49.4		
	1904	19.1	29.2	11.4	19.6	10.3	20.2	27.6	56.2						
	1905	29.5	35.7	21.3	20.9	18.3	38.4	30.2	36.1						
	1906	31.2	60.7	12.9	29.4	13.5	33.3	22.2	28.7					26.4	40.6
	1907	17.0	63.1	16.5	37.4	7.4	58.7	10.4	61.1					18.7	31.6
	1908	29.0	46.0	15.3	21.8	17.3	45.0	32.2	52.5					13.4	80.4
	Gsn.	25.4	42.4	19.1	28.4	19.5	36.2	24.6	42.7	26.9	46.4	20.5	35.0	19.3	50.9
12	1899	8.3	10.3	17.3	16.4	12.5	10.3	11.2	19.9	—	—	—	—		
	1900	29.3	39.2	17.7	21.7	9.3	35.2	44.2	52.4	8.3	15.3	9.6	15.7		
	1901	14.4	16.6	8.7	12.6	11.3	29.7	19.7	34.1	10.5	16.3	5.9	12.5		
	1902	11.6	33.9	7.3	11.1	22.2	30.7	8.0	30.7	28.7	46.8	12.5	22.3		
	1903	48.3	54.3	22.6	25.6	24.3	32.7	31.9	50.4	17.3	36.5	12.4	24.0		
	1904	8.9	22.2	8.3	11.0	7.2	12.3	18.9	30.4						
	1905	49.1	54.2	12.7	18.3	22.3	33.3	26.7	31.5						
	1906	20.7	36.9	6.0	13.2	15.4	33.0	16.3	22.1					11.3	19.3
	1907	30.3	92.7	8.0	16.2	41.3	97.2	49.2	76.7					40.3	59.9
	1908	34.0	45.3	12.4	11.2	32.7	34.6	28.6	24.2					6.9	13.3
	Gsn.	25.6	40.5	12.1	15.3	19.9	35.0	25.6	37.2	16.3	29.0	10.1	18.6	19.6	31.0
13	1899	15.4	17.6	17.6	21.1	17.4	14.3	15.0	24.4	—	—	—	—		
	1900	36.7	42.6	17.7	24.0	13.3	31.0	35.0	52.3	16.5	34.7	25.5	34.9		
	1901	18.2	20.3	8.4	18.4	19.0	35.3	25.0	39.0	18.3	24.9	4.2	14.3		
	1902	20.3	47.5	19.9	22.5	27.3	37.7	15.4	36.2	32.6	53.2	26.3	46.7		
	1903	33.5	58.3	33.0	39.3	33.2	35.5	33.6	49.0	22.2	55.1	20.3	37.2		
	1904	15.3	19.1	10.4	16.2	10.5	14.7	28.4	37.4						
	1905	49.1	48.7	20.3	24.5	18.6	31.9	28.1	34.9						
	1906	25.5	34.3	9.6	18.3	18.3	42.4	19.7	25.3					17.3	30.9
	1907	24.9	108.6	13.3	26.5	31.3	98.9	42.6	82.4					40.0	63.2
	1908	39.2	48.1	12.2	17.6	29.9	40.6	36.9	39.2					9.3	14.7
	Gsn.	27.9	44.6	16.4	22.9	21.9	38.3	28.0	42.1	22.5	42.0	19.2	33.4	22.4	36.3

Tabel 39 (fortsat).

Blanding Nr.	Aar	Askov Lermark		Askov Sandm.		Lyngby		Tystofte		V. Has-sing Lermark		V. Has-sing Sandm.		Tylstrup	
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm
14	1899	13.1	15.2			16.2	14.5	14.1	23.0	—	—				
	1900	34.4	40.2			11.7	28.6	37.5	50.2	22.4	41.7	16.4	28.5		
	1901	17.0	19.7			17.9	34.8	24.7	38.8	18.8	24.4	3.2	13.2		
	1902	18.6	47.9			27.8	40.1	14.1	36.1	33.3	54.2	26.0	46.8		
	1903	37.4	58.5			31.0	37.5	33.7	51.4	22.2	56.1	19.2	35.1		
	1904	15.0	17.8	10.4	16.3	9.6	13.4	27.3	38.4						
	1905	51.3	50.4	18.2	24.0	20.1	30.8	29.3	34.6						
	1906	25.2	39.1	7.8	17.0	19.1	36.8	19.9	24.3					15.2	27.1
	1907	28.5	98.0	12.7	26.0	37.1	100.9	44.2	82.3					40.6	61.7
	1908	38.2	47.6	14.6	18.0	28.9	37.1	36.8	37.7					8.1	16.9
Gsn.		27.9	43.4	12.7	20.8	22.0	37.4	28.2	41.6	24.1	44.1	16.2	30.8	21.8	34.9
15	1899	11.0	12.6	12.1	16.8	14.1	14.2	12.4	22.0	—	—				
	1900	33.0	38.9	15.1	32.0	9.4	30.1	38.8	51.8	28.0	42.2	12.0	23.5		
	1901	16.4	17.9	6.9	22.0	16.9	35.4	22.0	35.8	15.2	19.7	3.8	12.9		
	1902	16.8	39.9	18.1	31.7	26.4	38.0	10.8	36.5	30.7	50.1	23.5	41.8		
	1903	42.0	59.1	19.7	37.8	25.4	38.0	30.7	52.8	19.4	51.1	12.8	30.8		
	1904	12.5	16.0			7.6	10.6	22.6	34.1						
	1905	48.7	44.6			20.6	33.5	26.6	33.5						
	1906	22.8	30.4			21.6	39.7	18.4	24.3					13.2	25.2
	1907	32.4	96.7			35.7	96.8	47.0	79.8					37.1	58.3
	1908	38.9	49.4			28.9	32.8	33.5	33.3					8.2	17.2
Gsn.		27.4	40.8	14.4 ¹	28.0 ¹	20.7	36.8	26.2	40.3	23.8	40.8	12.9	27.3	19.3	33.5

Tabel 40. Udbytte af Blandsæd ved Aakirkeby 1905—1908.

Aar	Havre + Byg				Havre + Glæne-Ært				Glæne-Ært		Heste-bønner		Hestebønner + Glæne-Ært			
	Ctn. pr. Td. Ld.		pCt. Kærne af		Ctn. pr. Td. Ld.		pCt. Kærne af		Ctn. pr. Td. Ld.		Ctn. pr. Td. Ld.		Ctn. pr. Td. Ld.		pCt. Kærne af	
	Kærne	Halm	Havre	Byg	Kærne	Halm	Havre	Ært	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Hesteb.	Ært
1905	19.8	34.6	60	40	22.1	37.1	69	31	24.5	27.0	21.0	40.3	22.5	31.5	47	53
1906	35.3	55.7	48	52	34.5	57.5	72	28	39.5	46.8	26.6	29.5	38.6	42.5	42	58
1907	37.0	78.0	51	49	38.4	88.9	95	5	10.3	56.6	54.9	68.0	34.0	73.0	92	8
1908	43.6	49.8	49	51	38.1	51.8	74	26	18.4	40.7	29.3	44.0	33.0	39.4	53	47
Gsn.	33.9	54.5	52	48	33.8	58.8	78	22	23.2	42.8	33.0	45.5	32.0	46.6	58	42

¹⁾ Under Blanding Nr. 15 er for Askov Sandmark optøret Udbytte efter Udsæd af 200 Pd. Vikke.

Tabel 41. Kærneafgrødens botaniske Sammensætning,
angivet i pCt.

Blanding Nr.	Aar	Askov Lermark				Askov Sandmark				Lyngby				Tystofte				V. Hassing Lermark				V. Hassing Sandmark			
		Havre	Byg	Ærter	Vikker	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Havre	Byg	Ærter	Vikker
3	1899	71	29			69	31							82	18										
	1900	61	39			74	26			69	31			70	30										
	1901	80	20			82	18			85	15			64	36			80	20			73	27		
	1902	85	15			78	22							71	29			78	22			77	23		
	1903	81	19			82	18			91	9			77	23			80	20			81	19		
	1904	82	18			72	28			84	16			74	26										
	1905	52	48			74	26			55	45			77	23										
	1906	76	24			61	39			55	45			79	21										
	1907	87	13			72	28			69	31			81	19										
	1908	59	41			66	34			65	35			67	33										
4	1899	63	26	9	2									83	16	1	0								
	1900	32	7	32	29					59	33	3	5	63	29	2	6								
	1901	62	14	14	10					62	12	9	17	60	33	3	4	75	19	6	0	56	26	18	0
	1902	65	16	11	8									70	28	1	1	75	21	2	2	65	16	8	11
	1903	25	8	46	21					70	7	10	13	77	21	1	1	62	16	5	17	62	17	5	16
5	1899	50	29	18	3	47	29	20	4					76	21	3	0								
	1900	18	6	49	27	50	29	14	7	45	40	8	7	54	33	4	9								
	1901	45	15	28	12	41	20	29	10	41	11	17	31	48	40	7	5	53	25	16	6	52	28	20	0
	1902	58	12	19	11	14	9	62	15					62	35	2	1	65	27	4	4	51	20	12	17
	1903	15	7	57	21	20	6	58	16	50	11	16	23	68	28	2	2	45	15	10	30	49	20	9	22
6	1899	46	21	30	3	48	25	25	2					78	17	4	1								
	1900	10	4	61	25	47	21	26	6	46	32	15	7	49	26	9	16								
	1901	39	10	38	13	37	17	35	11	39	9	23	29	47	35	13	5	56	27	12	5	40	27	33	0
	1902	49	9	30	12	12	6	72	10					62	31	6	1	65	18	13	4	47	18	21	14
	1903	14	5	71	10	17	5	65	13	42	7	29	22	67	25	3	5	39	13	16	32	44	15	17	24
7	1899	67	26	5	2	59	28	10	3					78	20	2	0								
	1900	35	7	31	27	66	22	7	5	60	31	6	3	62	26	7	5								
	1901	62	14	15	9	55	17	21	7	54	12	18	16	58	32	8	2	76	17	5	2	62	26	12	0
	1902	68	15	11	6	24	9	49	18					69	28	2	1	71	23	3	3	68	17	5	10
	1903	24	8	50	18	39	10	33	18	65	7	16	12	75	22	2	1	58	13	15	14	58	13	15	14
	1904	76	19	3	2	71	25	3	1	78	15	6	1	66	24	9	1								
	1905	26	33	25	16	43	19	14	24	46	42	10	2	72	21	5	2								
	1906	63	16	13	8	54	33	9	4	49	45	4	2	73	23	2	2								
	1907	70	13	9	8	57	22	13	8	62	24	7	7	75	16	4	5								
	1908	50	37	4	9	51	29	8	12	56	30	10	4	62	26	8	4								
8	1899	47	32	19	2	49	28	19	4					74	22	4	0								
	1900	18	7	46	29	53	26	15	6	47	38	11	4	46	30	15	9								
	1901	47	16	25	12	34	16	38	12	33	8	33	26	42	32	22	4	52	38	8	2	44	33	23	0
	1902	54	13	22	11	15	7	63	15					61	34	4	1	68	23	5	4	56	19	10	15
	1903	13	6	63	18	23	8	52	17	45	9	29	17	64	27	6	3	37	12	30	21	50	16	16	18
	1904	64	24	8	4	64	28	6	2	71	19	8	2	58	31	9	2								
	1905	19	26	35	20	30	20	22	28	37	45	14	4	60	25	12	3								

Tabel 41 (fortsat).

Blanding Nr.	Aar	Askov Lermark				Askov Sandmark				Lyngby				Tystofte				V. Hassing Lermark				V. Hassing Sandmark			
		Havre	Byg	Ærter	Vikker	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Havre	Byg	Ærter	Vikker	Havre	Byg	Ærter	Vikker
8	1906	45	21	21	13	38	37	20	5	43	48	7	2	62	28	6	4								
	1907	47	13	22	18	43	26	21	10	45	29	15	11	58	24	11	7								
	1908	36	43	10	11	41	35	13	11	44	33	18	5	50	31	13	6								
9	1899	43	22	32	3	41	22	33	4					74	16	10	0								
	1900	13	4	63	20	45	22	19	14	41	26	26	7	43	21	27	9								
	1901	40	11	38	11	34	13	43	10	32	9	45	14	42	30	26	2	41	30	25	4	47	29	24	0
	1902	37	9	42	12	10	6	72	12					64	28	7	1	67	20	9	4	49	19	13	19
	1903	10	3	79	8	15	4	65	16	28	3	51	18	63	21	12	4	33	9	42	16	38	11	31	20
	1904	60	18	17	5	62	24	12	2	65	14	19	2	61	21	16	2								
	1905	10	9	60	21	21	12	37	30	32	31	34	3	56	17	24	3								
	1906	41	15	30	14	40	31	26	3	41	41	15	3	61	20	14	5								
	1907	44	12	28	16	44	19	29	8	43	23	22	12	60	16	15	9								
	1908	29	31	22	18	42	24	20	14	38	25	33	4	46	21	25	8								
					Hesteb.				Hesteb.																
13	1899			77	23			75	25							54	46								
	1900			61	39			65	35			60	40			27	73								
	1901			57	43			86	14			63	37			38	62			80	20		100	0	
	1902			76	24			90	10							70	30								
	1903			57	43			74	26			63	37			48	52			78	22		72	28	
	1904			74	26			74	26			74	26			76	24								
	1905			55	45			74	26			53	47			34	66								
	1906			53	47			83	17			46	54			52	48								
	1907			73	27			76	24			14	86			38	62								
	1908			56	44			68	32			60	40			55	45								
14	1899			63	37											46	54								
	1900			44	56							40	60			22	78								
	1901			42	58							45	55			31	69			73	27		95	5	
	1902			71	29											64	36								
	1903			34	66							60	40			41	59			61	39		61	39	
	1904			70	30			65	35			61	39			66	34								
	1905			41	59			58	42			34	66			32	68								
	1906			36	64			77	23			36	64			41	59								
	1907			78	22			63	37			10	90			27	73								
	1908			47	53			59	41			51	49			43	57								
15	1899			46	54											32	68								
	1900			27	73							28	72			12	88								
	1901			25	75							39	61			20	80			68	32		73	27	
	1902			49	51											42	58								
	1903			23	77							41	59			37	63			46	54		50	50	
	1904			47	53							46	54			53	47								
	1905			27	73							22	78			15	85								
	1906			30	70							80	20			20	80								
	1907			87	13							6	94			16	84								
	1908			32	68							26	74			25	75								

Tabel 42. Udbytte af Blandinger af Byg og Havre.

Udsæd pr. Td. Ld.	Aar	Centner pr. Td. Ld.								Kærneafgrødens botaniske Sammensætning i pCt.							
		Askov Lerm.		Lyngby		Tystofte		V. Has- sing Sandm.		Askov Lerm.		Lyng- by		Tys- tofte		V. Has- sing Sndm.	
		Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Kærne	Halm	Havre	Byg	Havre	Byg	Havre	Byg	Havre	Byg
200 Pd. Havre	1899	24.1	35.2	18.8	21.6	29.1	36.4										
	1900	32.1	43.7	23.6	37.2	34.5	49.4										
	1901	23.4	33.9	16.8	44.7	22.0	47.4	14.6	19.7								
	1902	30.7	64.0	21.1	45.7	35.5	53.8	22.5	35.2								
	1903	22.7	48.8	28.8	36.5	40.0	42.2	19.3	34.1								
Gennemsnit		26.0	45.0	21.7	37.1	32.2	45.8	18.8	29.7								
175 Pd. Havre + 25 Pd. Byg	1899	28.5	39.8	19.1	23.4	26.7	38.2			84	16			89	11		
	1900	28.5	43.8	24.1	37.2	36.4	53.8			88	12			87	13		
	1901	24.8	34.1	19.6	46.2	24.8	47.6	14.0	18.8	88	12	61	39	80	20	95	5
	1902	29.4	58.4	23.4	48.2	34.1	50.2	23.6	35.0	86	14	73	27	85	15	81	19
	1903	23.1	47.7	29.8	36.7	39.4	42.8	20.8	35.6	90	10			92	8	83	17
Gennemsnit		26.8	44.7	23.1	38.3	32.2	46.5	19.3	29.6	87	13	67	33	87	13	86	14
150 Pd. Havre + 50 Pd. Byg	1899	24.8	34.5	18.9	23.6	28.4	38.9			71	29			85	15		
	1900	27.7	41.4	24.0	38.0	36.9	53.8			82	18			77	23		
	1901	24.1	35.8	19.8	45.7	24.8	46.9	12.8	18.8	75	25	48	52	66	34	84	16
	1902	29.0	60.8	23.7	45.0	35.2	52.8	22.9	33.4	75	25	51	49	72	28	70	30
	1903	22.0	46.5	28.8	35.0	39.0	42.2	19.9	33.2	78	22			82	18	76	24
Gennemsnit		25.5	43.7	22.8	37.6	32.9	46.7	18.4	28.8	76	24	50	50	76	24	77	23
125 Pd. Havre + 75 Pd. Byg	1899	25.0	36.4	19.2	23.6	29.0	40.1			56	44			74	26		
	1900	27.1	42.7	23.6	39.2	37.8	53.5			69	31			68	32		
	1901	24.5	37.0	21.8	46.0	24.8	45.4	12.8	18.0	59	41	34	66	53	47	73	27
	1902	29.8	61.2	24.0	43.4	36.0	52.2	22.2	33.5	63	37	42	58	59	41	59	41
	1903	22.2	49.8	26.4	33.9	39.8	41.2	19.6	32.4	67	33			74	26	63	37
Gennemsnit		25.7	45.4	23.1	37.2	33.2	46.5	18.0	28.0	63	37	38	62	66	34	65	35
100 Pd. Havre + 100 Pd. Byg	1899	23.1	36.8	19.7	23.8	30.1	39.7			47	53			61	39		
	1900	27.8	44.7	23.7	37.8	36.2	52.5			57	43			57	43		
	1901	23.4	35.4	20.8	44.7	24.1	43.9	12.1	18.8	44	56	27	73	38	62	58	42
	1902	30.1	61.9	25.4	45.9	37.9	55.1	21.2	31.1	54	46	28	72	45	55	53	47
	1903	22.8	47.2	26.8	31.7	39.2	39.7	19.2	32.1	57	43			61	39	51	49
Gennemsnit		25.8	45.1	23.1	36.6	33.5	46.2	17.5	27.2	52	48	28	72	52	48	54	46
75 Pd. Havre + 125 Pd. Byg	1899	22.1	30.8	19.9	23.4	30.6	38.9			34	66			44	56		
	1900	26.7	44.7	24.1	37.1	36.2	54.2			46	54			39	61		
	1901	22.9	35.9	22.0	44.8	24.6	43.1	10.4	19.5	41	59	20	80	30	70	34	66
	1902	28.8	59.7	25.4	47.1	38.9	54.2	20.1	30.9	39	61	20	80	32	68	41	59
	1903	21.8	49.8	24.8	30.5	39.0	38.2	19.8	31.9	45	55			50	50	41	59
Gennemsnit		24.4	44.1	23.2	36.5	33.9	45.7	16.6	27.4	41	59	20	80	39	61	39	61
200 Pd. Byg	1899	21.8	32.3	21.5	24.8	29.9	40.2										
	1900	24.2	42.6	25.8	36.2	37.4	55.5										
	1901	23.0	33.0	21.4	39.6	24.8	38.1	9.5	15.9								
	1902	25.8	49.4	26.7	47.8	36.5	48.0	17.8	34.8								
	1903	21.5	50.8	20.5	26.2	36.7	35.1	20.0	43.5								
Gennemsnit		23.2	41.6	23.2	34.8	33.1	43.8	15.8	31.8								